

EL FIGAROT

UN ESTABLIMENT 5

amb més de 90 anys
al Servei de Vilafranca i tot Catalunya

- Moble *MASSÍS* de disseny i fabricació pròpia
- Moble contemporani "gran disseny"
- Gran selecció mobiliari clàssic
- Tapisseria moderna i gran estil
- La millor relació preu/qualitat
- Mobiliari d'importació
- Projectes - Decoració

VINGUI A VISITAR-NOS
A LES FIRES

Av. Barcelona, 76 - Gran pàrquing
VILAFRANCA DEL Penedès

Edita: Colla Castellers de Vilafranca.

Estatge social: General Prim, 11 - Vilafranca - Apartat de correus 313

Consell de Redacció: Toni Miralles, Lluís Molas, Joan Roig, Biel Senabre.

Col.laboren en aquest número: Josep M.ª Llop, Carles Casanellas, Eloi Miralles, Jordi Mir, Miquel Cartró, Joan Vallès, Àngel Grau, Jaume Rafecas i la Comissió del Correverdura.

Els articles no signats són responsabilitat de la redacció.

Col.laboradors fotogràfics: J.M.ª Petrus, Josep A. Esteve, Carles Castro, "El 3 de Vuit" i "Món Casteller"

Foto de la portada: Josep Maria Petrus.

Fotocomposició, fotolits, muntatge i impressió: Gràfiques Kerpe
Dip. L.B. 29.663/86

Amb la col.laboració del M.I. Ajuntament de Vilafranca

Editorial

Canvi i continuïtat

En aquests primers mesos de l'any 1993 s'han produït un parell de fets molt notables per a la nostra colla. Ben mirat, són dos esdeveniments que no tenen una relació directa amb allò que, bàsicament, ens mou a tots, és a dir, aixecar castells, i pertanyen, en canvi, a allò que envolta la colla fora de les places i que demostra que aquesta té una gran presència social i molta vitalitat. Per una banda, ens referim, evidentment, al canvi en el càrrec de president de la junta del Patronat de Castellers de Vilafranca, produït a l'última assemblea, i, de l'altra, a la concessió a la nostra colla de la Creu de Sant Jordi.

Pel que fa al relleu en la presidència del Patronat, cal destacar les paraules que van pronunciar en l'assemblea en què es va produir el relleu tant Josep Just, que és qui deixa el càrrec, com Josep Mestres, que és el nou president. El primer va deixar ben clar que, després d'haver-ho anunciat ara fa un any, enguany abandona aquesta presidència perquè creu que ja ha complert a bastament el seu cicle -hi ha estat des

de la constitució del Patronat, fa vint anys- i perquè pensa que és lògic que hi hagi un canvi. No hi hagut, doncs, cap altra raó i Josep Just continuarà col.laborant intensament amb la colla, com ha fet fins ara. Per la nostra banda, només volem corroborar les paraules d'agraïment i d'elogi cap a Just que va dir el cap de colla, Carles Domènech, i afegir-nos als llargs aplaudiments que la colla en pes va dedicar-li en el moment concret en què es va fer efectiu el relleu, perquè creiem que és un reconeixement a la bona feina que ha dut a terme al davant del Patronat durant tants anys.

Per la seva banda, Josep Mestres, nou president de la junta del Patronat de Castellers de Vilafranca, també va ser clar a l'hora d'indicar que aquest relleu significava un canvi de persones, però una continuïtat en la línia seguida per Josep Just. El fet que el primer ja fos un membre de la junta mateixa i que, com va dir, les decisions d'aquesta es prenguin col.legiadament, contribueixen a refermar aquesta continuïtat.

La Creu de Sant Jordi

L'altra gran notícia que ha tingut els Castellers de Vilafranca com a protagonistes ha estat la concessió de la Creu de Sant Jordi a la colla, per part de la Generalitat de Catalunya. Amb aquesta màxima distinció, que també s'ha donat a les dues colles de Valls i als Minyons de Terrassa, la Generalitat catalana reconeix, per un costat, la importància del fet casteller en general en el nostre país i, per l'altre, la feina duta a terme per

les colles capdavanteres durant els últims anys que ha permès tornar a veure castells de nou pisos.

Pel que respecta a la nostra colla, cal indicar també que, a banda de tot això, és un reconeixement a tots els castellers que duen camisa verda i a tota l'afició vilafranquina que ens dona el seu suport. Uns i altres n'estem molt satisfets.

Els castells a la plaça, i a casa

Començar afirmant que són el repòs del guerrer em sembla una carrinclonada com una casa de pagès; ponderar el sacrifici que fan cada diumenge de castells -i n'hi ha molts durant l'any, tots ho sabem- em sona a referència obligada de discurs de festa de la colla; retreure aquí que, en aquestes mateixes sortides, les seves bosses i butxaques s'omplen de tota mena d'objectes, com són ara ulleres, rellotges, cadenes, anells o carteres, que amb tot plegat farien bona competència als foscos venedors de quincalla del mercat dels dissabtes, em fa l'efecte que seria abusar de la seva provada paciència. En canvi, pot passar per alt que, pel fet de conviure amb castellers, per a aquestes dones els castells no s'acaben amb l'última nota de la gralla a la plaça. Un cop a casa, continuaran vivint-los: amb alegria i satisfacció, si el vent ha bufat de cara, amb resignada tristor, si el carro ha anat pel pedregar. Sóc del parer, doncs, que, a les nostres contertulianes, els escau un tracte més afectuós, allunyat de la pompositat, del tòpic i de la desmesura. Ben mirat, la perseverança a l'hora de seguir la colla i la condescendència amb què han de trampejar eufòries i maltempsades sense haver participat directament en l'empresa em permet de cloure aquesta presentació trobant el matís de tendresa que cercava: perquè no em negareu que, per tot plegat, aquestes seguidores de la colla són com les 'mares' dels castells.

El 'cuquet' pels castells

Colze a colze amb la colla, a cada sortida i a un bon nombre d'assajos, hi podreu veure un grup de fidels seguidors que no es perden cap detall. Tant és així, que no seria gens agosarat afirmar que constitueixen un ingredient més de la festa, tan present com, posem per cas, el toc de la gralla. Atrètes d'antuvi pel lligam que tenen amb algun casteller -n'hi ha que en són la xicota, n'hi ha que l'esposa, n'hi ha

que la mare, i n'hi ha que han transitat per les tres condicions-, amb el temps, aquella mateixa constància a què ens referíem més amunt també els ha permès de tenir una visió dels castells plena de coneixement i de domini del tema. Conversar, doncs, amb la Dolors, amb la Lourdes, amb la Núria, amb la Rosa i amb la Roser, com ben segur que seria el mateix si haguéssim parlat amb les altres acompanyants habituals de la colla,

és una excel·lent oportunitat de conèixer una altra manera de viure els castells.

Casades amb cinc castellers, el vincle familiar ha estat, com és lògic de preveure, l'esca del pecat, o dit d'una manera més transcendent, allò que les va fer acostar a una pinya per primera vegada. La Dolors Rovira, que és una de les que fa més temps que sent a parlar de castells -no endebades, a banda del marit, que en terminologia ac-

*Rosa Socias:
 “Quan els castells
 han anat malament,
 a casa, mentre
 dinem, ningú diu re,
 tothom menja sense
 obrir la boca; fins i
 tot els convidats
 callen.”*

tual es pot assegurar que és una 'base de dades' molt completa en aquesta matèria, té dos fills castellers- explica el procés que, si fa o no fa, després han seguit moltes altres dones. *“La relació amb la colla m'ha vingut per la família, diu, el meu marit és casteller i jo, a partir d'aquí, hi he anat entrant. Fa molts anys que seguim els castells, no de la nostra colla només, sinó que també hem anat a moltes actuacions de les altres colles. I així m'ha anat entrant el cuquet casteller.”*

Aquest 'cuquet' és molt important que vagi creixent a l'hora de fer compatible la vida familiar amb els castells. Quan la dona i l'home comparteixen l'afició, és més fàcil que les sortides i els assajos dels divendres no provoquin gaires plats trencats a casa, i també ajuda a portar millor el famós sacrifici de deixar d'anar a la platja o a la muntanya, per passar el diumenge al migdia en alguna plaça de la geografia catalana -sacrifici que és justament recordat i agraït a cada festa de la colla-.

Com que les nostres contertulianes ho porten ben endins, coincideixen a aclarir que no els representa cap sacrifici especial, això de seguir els castells. La Roser Admetlla, que per raó de ser una seguidora constant de la colla té les idees molt clares i coneix molt bé tot

el que envolta aquest apassionant món, és taxativa, *“a mi no me'n representa cap, de sacrifici; hi vaig perquè vull, i abans de conèixer el Joan ja hi anava, a veure les actuacions més importants de la temporada.”* Però el cas de la Roser és un xic atípic perquè gairebé va ser ella qui el va portar a ell a la colla -si ens deixeu fer una mica de safareig, cal que sapigueu que la Roser i el Joan es van conèixer, no podia ser d'altra manera, a Màrtirs, i probablement al rotllo d'algun quatre de vuit (l'última asseveració és de collita pròpia, no cal dir-ho).

A la plaça i a casa

El lligam entre la plaça i la quotidianitat d'aquestes famílies és molt fort. Per això, amb un pèl de conscient ingenuïtat, volem saber si, a toro passat, a casa es continua parlant de castells. *“Que si es parla de castells el dia abans i l'endemà d'una diada?”*, pregunten estranyades totes cinc, *“se'n parla el dia següent... i l'altre, i l'altre...”* En algunes cases, a més a més, són gairebé llicenciats en biblioteconomia, com per exemple a ca la Roser on *“comprem els diaris que en parlen i els arxivem i, per tant, estem al dia de tot aquest món”*, o a ca la Lourdes Adell, a qui la planeta li predestinava que li havien d'agradar els castells -ja em direu,

si no, com s'ho hauria manegat amb quatre castellers a casa- on *“els nens llegeixen els diaris, en retallen les notícies de castells, les arxiven, les repassen... i, a part d'això, també tenim les cintes de vídeo, que les miren moltes vegades.”* No és estrany que la família Grau tingui aquesta 'mania'; a les sortides, si voleu trobar la Lourdes, només cal que mireu al darrera d'alguna càmera de vídeo.

No cal dir que, vivint tan intensament els castells, la sort que s'ha tingut a la plaça és determinant a l'hora de saber quin humor hi haurà després. *“I tant, si es nota a casa com han anat els castells!”*, tornen a saltar totes gairebé a l'uníson quan, seguint amb la nostra aparent bona fe, ens interessem per les repercussions que la plaça duen a casa. *“I també per a tu, no és que només influeixi en els altres”,* afegeix la Roser. La Rosa Socias, que també té marit i fill a la colla encara que diu que pateix més pel segon que pel primer, explica que, quan van maldades, *“ningú diu re, tothom menja sense obrir la boca; fins i tot els convidats callen.”* En canvi, si s'ha descarregat tot el que ha convingut *“tant se val el dinar, encara que siguin les cinc de la tarda, no ve d'una hora.”*

Ara que surten els famosos horaris castellers, la Dolors aprofita

Roser Admetlla:
"Trobo malament que hi hagi gent que per sistema porti la camisa i no s'acosti als castells; penso que les persones que porten camisa han de fer la feina que els correspon dintre de la colla."

l'avinentsa per exposar un altre avantatge que sobrevé quan les dones se senten identificades amb els castells, *"quan també ens agraden a nosaltres, no posem cap trava a l'hora de dinar. Si no és així, suposo que és més fàcil que hi hagi raons si s'arriba tard a casa, o per altres motius. Però com que nosaltres també som a la plaça, fins a les sis de la tarda si convé, no hi ha cap problema."* Els qui reben, en aquestes ocasions, són els pobres convidats de fora que han tingut la pega d'ensopegar un dia de castells: si volen tocar calent, s'hauran de distreure amb qualsevol altra cosa i aguantar el rau-rau del païdor fins que tot s'acabi, els agradi o no. *"Si s'acaba tard, confirma la Rosa, com que som mitja família que fa castells, tots dinem a deshora, i si algú ve de fora i no és a la plaça, doncs no té altre remei que esperar-se."* I encara estaran de sort si seuen a taula un pic s'arriba del carrer perquè, en algunes cases, per acabar-ho d'adobar, no es dina de seguida, malgrat que el rellotge s'entesti a recordar que és mitja tarda; abans s'ha de repassar el vídeo dels castells que fa un moment que s'han aixecat. I, en acabat de dinar, tornem-hi, tot i que aquí la Dolors reconeix que *"jo, aquesta segona mirada del vídeo, ja no puc fer-la; ja en tinc prou."*

Una altra manera ben singular de viure els castells fora de la plaça consisteix a tenir anxanetes, aixecadors i dosos a casa els divendres a sopar, o fins i tot durant el cap de setmana i compartir amb ells les hores prèvies a una actuació. Per fer-ho, cal una bona reserva de paciència i un especial 'do de canalla', característiques que tenen a doll la Núria Cuadras i el Jaume del Ràpit. *"A casa, des de fa molts anys hi he tingut canalla, explica la Núria, que també fa bastants anys que, seguint el Jaume, segueix els castells, o a sopar, o a dinar, els divendres, per la Festa Major... i això ha fet que hagi viscut un ambient diferent. Els vius més, els castells, tenint la canalla a casa. A ells els agrada de venir i a nosaltres, de tenir-los... som 'canallers'."*

Patir els castells

No és fàcil esbrinar qui pateix més quan s'enfila un castell, aquell que l'està notant en carn pròpia o bé qui, tot i que s'ho mira prop la rotllana, és com si aguantés en una rengla. *"Jo pateixo molt, reconeix la Núria mateixa, i, precisament per això, m'agrada més ser a la plaça que a casa; prefereixo veure els castells, però hi pateixo... i això que el Jaume ara no hi puja tant"*, i amb aquella resignació de qui sap que, per molt que es vulgui, dos i dos fan

quatre, afegeix, *"bé, no hi puja tant; ell ho diu, eh, que no hi puja... però vas a la plaça, i el veus a dalt."* Aquesta mena de masoquisme el comparteixen amb aquiescència totes les altres, i no dubten a preferir mil cops de ser a la plaça abans que escoltar les incidències d'una actuació per la ràdio. *"Jo m'he trobat que alguna vegada no he pogut anar a alguna sortida important i l'he sentida per la ràdio, i encara ho he passat pitjor"*, afirma la Dolors.

Com és lògic de pensar, la identificació amb els castells augmenta si es dona el cas que s'hi tingui algun fill o filla que hi pugui. La Lourdes n'ha agafat prou experiència des que, quan els seus fills encara eren petits, *"a l'escola, una companya de la feina que tenia el marit casteller -la Dolors somriu- m'insistia que li havien dit que aquells nens podien ser molt bons"*, insistència que topava amb un cert escepticisme matern. Fins que va arribar el dia que els van proposar de fer una prova, la mare no s'hi va oposar convençuda com estava que la cosa no aniria gaire lluny, i, d'aleshores ençà, els nens no han parat de pujar. La Lourdes mateixa reconeix que, a partir d'aquell moment, *"la vida va canviar una mica, sobretot pel que fa als caps de setmana i a les vacances, perquè t'hi has d'adaptar. Això no vol dir, ni*

Núria Cuadras:
*"Jo pateixo molt
 amb els castells i,
 precisament per
 això, m'agrada més
 ser a la plaça que a
 casa; prefereixo
 veure els castells,
 però hi pateixo."*

de bon tros, que et sàpiga greu, tot i que alguna vegada remugues per sota el nas. Per altra banda, a casa ens ha servit per anar mantenint un cert caliu, una certa unió. D'alguna manera, els castells ja formen part de la vida de la família." Tant és així que l'ambient de la llar nota quan s'acosta una diada important (aquí es parla dels famosos "nervis dels Monjos", que surten indefectiblement les vigílies d'aquesta sortida). "Sit'agrada aquest ambient casteller de casa, els dies anteriors a una gran diada són macos també, com per exemple pels volts de la Festa Major", apunta la Dolors.

Quan hi ha canalla pel mig, si es pretén que els castells siguin compatibles amb l'organització familiar, s'ha de replantejar una mica la vida de família. La Lourdes mateixa explica que, en el seu cas, així com els castells han variat moltes vegades la planificació d'unes vacances, quan ha arribat l'hora de compaginar-los amb l'escola, aquesta sempre ha tingut un tracte preferent, "primer és l'escola i després els castells, són dues coses molt diferents i això, a casa, sempre ho hem tingut clar; i els nens ho entenen, rondinen una mica quan no poden anar a una sortida per culpa dels estudis, però acaben acceptant-ho." La Rosa es troba en un cas semblant, "també penso que

primer és el col·legi i, si s'hi ha de faltar gaires dies, prefereixo que no es vagi a les sortides."

Les altres tres conterulianes no tenen problemes de col·legi, dues perquè ja els han viscut i l'altra perquè encara li han de venir -ara que ve a tomb, la Roser, que el dia que ens hem reunit per fer-la petar es troba en allò que les revistes del cor qualifiquen de 'estat de bona esperança', s'arrisca a afirmar que, si el nen o la nena vol pujar, ella no hi tindrà cap inconvenient-. En canvi, sí que han de fer mans i mànigues per poder fer vacances i castells. Les solucions són ben diverses: hi ha qui lliga una cosa i l'altra i, així, fa vacances aprofitant algun viatge de la colla a l'estranger; hi ha qui programa el temps de repòs entre actuació i actuació...

La conclusió que se'n pot treure, de tot plegat, és que, llevat del cas de l'escola, els castells passen per davant de totes les altres activitats. Perquè ens en puguem fer el càrrec, la Lourdes recorda una anècdota ben demostrativa. Vet aquí que, ineluctablement, van coincidir al mateix dia i a la mateixa hora un bateig i una actuació castellera, i, seguint l'atziac destí, la família Grau havia de ser alhora en un lloc i en l'altre. Com que el do de la ubiqüitat no és gaire comú a les persones de carn i ossos, i com sigui que el padrí

del bateig era l'Àngel Grau pare -cosa que el deixava definitivament fora de combat-, es va convenir que la Roser Admetlla i el Joan Fradera, a una hora raonable, anirien a buscar els Graus petits i se'ls endurien a Reus, que no cal afegir que era on havia d'actuar la colla. Ja us podeu imaginar el viatge cap a Reus, amb el conductor i l'acompanyant esgarrapant minuts al rellotge i els Graus, al darrera, canviant el llacet i la camisa blanca i emmidonada per la verda de fer feina, i no és difícil de suposar tampoc que el padrí del bateig devia tenir el cap més a la plaça del Mercadal que no pas a aguantar el ciri; però no van servir de gran cosa ni el padrí consirós ni l'operació Grau', perquè, un cop arribats a Reus amb la llengua fora, els nostres protagonistes es van assabentar que, per culpa de la pluja, l'exhibició... s'havia suspès.

Coneixent aquest precedent, no cal jurar que els pares fan quilòmetres i quilòmetres per anar a buscar la canalla que és de camp d'estiu amb els escoltes o bé que ha marxat de colònies.

Suggeriments femenins

Tot i que no formen cap secció organitzada, aquest grup de dones que segueixen els castells de prop -grup que no es clou, ni de lluny,

Lourdes Adell:
"A casa, els castells ens han servit per anar mantenint un cert caliu, una certa unió. D'alguna manera, ja formen part de la vida de la família."

amb les protagonistes d'aquesta xerrada- poden aportar unes idees molt interessants a l'hora de millorar diversos aspectes de les activitats de la colla, a banda dels castells. Sense anar més lluny, i per posar uns exemples, totes cinc coincideixen a dir que no aprofitem prou el local social. *"Hi falten sales, argumenta la Roser, el bar, que no és una cosa pròpia de la colla sinó que hi pot anar tothom, potser ocupa un espai massa important, potser s'hi troba a faltar alguna sala a part del bar", "per exemple, el dissabte al vespre, a cal Figarot gairebé no hi ha cap casteller, i això no sembla gaire lògic",* corrobora la Rosa. La Dolors també reconeix que no se sent gaire identificada amb la casa, *"em considero molt més lligada amb les sortides i amb els castells en si. A la casa, quan hi vaig és perquè s'hi celebra alguna cosa, però no tinc el costum d'anar-hi a passar la tarda, a cal Figarot."* I posats en el tema, surten moltes propostes per millorar el local: netejar la façana, treure-hi una mica la pols, fer-hi una pintada, tenir-ho tot una mica més net, guarnir-lo per Nadal...

Un altre aspecte en què tenen moltes coses a exposar, lògicament, és el de la canalla, pel mateix fet que algunes són mares de la quitxalla. *"Hi hauria d'haver més coses per a la canalla, apunta la*

Rosa, sent part interessada com és, *perquè a l'estiu encara hi ha el pati, però a l'hivern no hi ha res."* Com a propostes, es diu que hi podria haver un gimnàs, taules per jugar a ping-pong, alguns futbolins o jocs perquè s'hi entretinguin, sempre que hi hagués alguna persona gran que s'encarregués de vetllar-ho. *"Bé, alguna dona..."* deixar anar la Dolors com a suggeriment mig en broma mig de veres. Tot i amb això, també es nota una gran coincidència a l'hora de valorar les excursions que fa la canalla durant l'any, per exemple, quan van a la neu o al parc d'atraccions del Tibidabo. *"Tinguin l'edat que tinguin, els nanos hi disfruten molt",* assegura la Rosa. De totes maneres, afegeix que *"portar-los a la neu o dur-los al Tibidabo només un cop a l'any, per a mi, és poc. La canalla amb poca cosa està contenta i, per tant, aniria bé de fer més coses."* Aquestes sortides, a més a més, han contribuït, segons el parer de la Lourdes *"a crear un grup d'amics entre els nois d'edats semblants que es manté fora de la colla, i això també ha anat molt bé."* Per tot plegat, totes cinc coincideixen a proposar que es facin més activitats dirigides als més menuts, encara que també reconeixen que això comporta molt d'esforç a la gent gran que en té cura.

Pinyes d'emergència

Encara que no han pujat mai als castells, més d'una vegada, quan en alguna sortida s'ha hagut de plantar un castell 'seminet' perquè els castellers que hi havien fet cap, més que amb autocar, haurien pogut desplaçar-s'hi dins d'un 127, han deixat els endimaris en un racó i, sense pensar-s'ho dues vegades, han donat un cop de mà a la migrada pinya.

La seva 'militància' directa, doncs, no ha anat més enllà, però això no significa que vegin amb mals ulls que hi hagi dones que facin castells, ben al contrari. *"Ho trobo molt bé, diu la Dolors, personalment no en faig però, si hi ha noies que s'hi volen ficar, em sembla perfecte".* La Rosa és del mateix parer, *"fer castells vol dir anar als assatjos i moltes vegades m'és impossible d'anar-hi, per això prefereixo no fer-ne"*. La Roser confirma aquesta opinió dient que *"hi hagi gent que per sistema porti la camisa i no s'acosti als castells; penso que les persones que porten camisa han de fer la feina que els correspon dintre de la colla. Portar camisa significa estar integrada a la colla i col·laborar-hi fent el que s'hi hagi de fer"*. La Lourdes tampoc s'hi apunta, *"ho tinc molt clar; amb quatre a casa que duen camisa verda, ja n'hi ha*

Dolors Rovira:
*"Quan els castells també
 ens agraden a nosaltres,
 no posem cap trava a
 l'hora de dinar. Si no és
 així, suposo que és més
 fàcil que hi hagi raons si
 s'arriba tard a casa, o
 per altres motius."*

prou". "És llàstima, perquè tu tens una bona mida; tothom ho diu", l'anima la Dolors, no sense una bona dosi d'humor; però aquest argument tampoc no acaba de convèncer la Lourdes, tot i que deixa clar que "quan ha convingut, ens hi hem posat... una vegada, amb la Roser, quasi vam anar de primeres mans."

Per si no n'hi hagués prou, amb tot això, encara es posa damunt de la taula una altra raó de pes que, per a qui signa aquest article, és gairebé irrefutable i definitiva. "Qui us aguantaria, si no, les ulleres, les carteres, els rellotges... tot!", pregunta categòrica la Rosa. Mentre el projecte de construir un pàrquing per guardar-hi les ulleres no es fa realitat (veieu el número 1 de "El Figarot"), els haurem de donar la raó sense dir ni piu.

Què hi passa, a Tarragona ?

En aquest mateix número de "El Figarot" que teniu a les mans hem dedicat un article a intentar saber perquè no aconseguim a Tarragona allò que fem en altres places. Aprofitant, doncs, que som en una tertúlia castellera i que, com hem indicat al començament, totes cinc tenen un bon coneixement de la qüestió, els plantegem que ens en donin les seves raons. D'antuvi, la Roser vol matisar que "no és veritat

que sempre s'hi hagi fet un mal paper; l'actuació de l'any passat sí que va ser bastant desastrosa, però altres vegades les coses no van anar tan malament: un any es va estar a punt de descarregar un tres de nou i no es va carregar un quatre de nou per unes circumstàncies molt concretes, l'altre any es va fer torre, tres i quatre de vuit, que no és una mala actuació."

Aclarit aquest matís, ella mateixa comença a aventurar alguna raó. "Penso que hem de tenir en compte que, de les colles punteres, la de Vilafranca és la que actua més com si es trobés fora de casa, i ja se sap que quan et sents a casa, sempre fas un paper millor." La Dolors, per la seva banda, no creu que la colla no tingui gent a Tarragona, ella pensa que es tracta més aviat "de mala sort i de nervis."

A banda del motiu anterior, la Roser també exposa que "aquest any tampoc s'hi anava massa bé perquè la temporada no havia anat sobre rodes; a més a més, el Concurs afavoreix la precipitació i va en contra de la tranquil·litat. En aquest sentit, cal pensar si no és millor optar per fer una actuació digna, encara que perdís deu punts de penalització, que no pas tirar un castell i després no poder-lo ni carregar perquè està mal estructurat. Tot i que, d'entrada, es

vagi a guanyar, potser és preferible, depenent de com es presenten les coses, conformar-se a fer una bona actuació i quedar segons per culpa d'alguna penalització." El criteri general coincideix bastant amb aquesta afirmació i també s'apunta que els Castellers de Vilafranca són bastant lents a l'hora de fer un castell; que des de fora fa la sensació que, quan se'n tira un, hi mana massa gent; que la canalla nota de seguida quan hi ha inseguretat i nerviosisme; que la gent parla massa, sobretot davant de la canalla, i que a Tarragona tots aquests 'vícis' encara s'exageren.

Anàlisis fredes de banda, la Rosa no es pot estar d'assegurar que aquest any passat "a Tarragona ho vaig passar molt malament, tant que vaig prendre la determinació que mai més no deixaria que el nen tornés a pujar als castells." Totes les mares que es troben en una situació semblant a la que va viure la Rosa l'octubre passat han fet creu i ratlla, però aquesta decisió ferma de no permetre mai més que el fill o la filla s'acosti a una pinya, un cop superat l'ensurt, es va ablanint i les mares no tenen altre remei passat el temps que fer-se enrera i continuar havent de sentir a parlar de castells a la plaça, i a casa.

Els nostres precursors castellers (I part)

A les pàgines de "El Figarot", corresponents als números 8-9, 11-12 i 17, s'hi poden trobar fins a tres articles dedicats al nostre atàvic i desaparegut ball de Valencians, el qual cal considerar com el precedent més reculat en el temps de castells aixecats a Vilafranca (a final del segle XVIII i començament del XIX). De més cap aquí, trobem en el celebrat article d'Antoni Martorell i Pañellas, "Plenitud i decadència dels Xiquets de Valls", publicat a "Lluitem" (29 agost 1910), la referència a un bon nombre d'avantpassats nostres que durant l'època d'or castellera del segle passat ajudaven els castellers vallencs.

Rebesavis castellers

Vet aquí, doncs, uns fragments del treball suau al·ludit:

"... Per donar una idea del entusiasme y afició dels vilafranquins, no més cal dir que eren fervents castellers partidaris de la Colla Vella, vilafranquins tan forsuts com l'Heréu Batllet, el Noi Jordi, en Jordi Ribera, els Cartiés, els Basques, els Trabes y altres.

Y de la Colla Nova, els Tiessos, els Mingues, el Tremendo, el Tronja, el Caime y alguns més.

D'aquests havien pujat y baixat el Castell de Nou, el Felis Rabí, l'Heréu Basques, el Noi Jordi, el Felis Guatlle, el Jordi Ribera y el Magí Cartié.

L'Heréu Batllet, el Xaló y en Magí Cartié y en Pirro Basques, havien parat moltes vegades el Pilà de set; els quatre germans Cartié féren, l'any 77, els quatre pilans de vuit, y com a curiositat, més que com a valentia, poden citarse aquells quatre de set amb el Pilà de cinc al mitg, parats pels quatre germans Tiesso y son pare, respectivament.

Mes l'orgull de tot casteller vilafranquí, era carregar el Pilà de cinc a la entrada del carrer de Santa Maria, cuan al mitjdie, sortint d'ofici, s'acompanya l'Ajuntament, portarlo tot caminant fins davant de Cà la Vila, resistir allí la girada y aguantarlo fins que l'Ajuntament hagués entrat. Y aquesta suprema aspiració de tot bon aficionat vilafranquí, l'havien conseguida, entre d'altres, en Josepet de l'Hort den Salvador, en Peret Trabes y l'Heréu Minga..."

En plena decadència

A Vilafranca, per la festa major del 1889, foren bastits els darrers castells de nou dels quals n'ha quedat constància escrita. A partir d'aquell any, els Xiquets de Valls entraren en declivi i arribarien, ja ben entrat aquest segle, a uns extrems de decadència francament desencoratjadors. A casa nostra, però, sempre foren ben rebuts i admirats, i en molt diverses ocasions se'ls procurà donar l'ajut necessari. Cap a finals de la segona dècada de la present centúria, comencen a aparèixer notícies a la premsa local que ens parlen no solament d'aquest suport, sinó també del voluntarisme vilafranquí de crear una colla pròpia,

la qual, tanmateix, no arribaria a concretar-se, ni que fos de manera transitòria, fins al cap de deu anys aproximadament.

El periòdic "Les Quatre Barres" (6 setembre 1919) informa que "Al mig dia del 30 i 31 els castells de Casa de la Vila, sigueren presenciats per grandios públic, presentant, enguany, la novetat dels nous castellistes, Ramon Roig, Valero i Graells que s'arriesgaren en el difícil exercici dels Xiquets de Valls".

D'uns mesos més tard és l'article "El pervenir dels Xiquets de Valls", signat amb el pseudònim "Jaume d'Urgell", que trobem a la revista "Penedès" (novembre 1919); n'extractem uns bocins: "És un proverbi de nostra llengua, dels més corrents i més veritat que 'Cada terra fa sa guerra'. I això vol dir que cada terra té el seu parlar, les seves idees, el seu abillament i, sobretot, els seus costums (...) així són patrimoni del Camp de Tarragona i del Penedès els costums d'alçar castells (...) ens hem d'ocupar forçosament d'un assumpte tractat ja per quiscun setmanari de nostra vila. I és un assumpte tan penedesenc i àdhuc cultural, que (...) solament ens cenyirem, ja que no podem donar detalls narratius del fet, bastant conegut ja per tothom, a comentar un xic els desitjos d'uns quants bons penedesencs i, sobretot, vilafranquins. Ja sabem positivament, com

aquests bons patricis volen fundar en nostra vila una colla bregada de castellers per ajudar als del Valls i, en el seu dia, anar pel seu compte. Aquesta idea o projecte, que tant de bo pugui passar endavant i es pugui qualificar de fet, mereix totes les nostres simpaties i les nostres felicitacions. És veritat que dels Xiquets de Valls s'era acabada la raça; però ara s'ha vist que no (...) Penedès i Vilafranca sense Xiquets de Valls és com el violí sense cordes, la propietat sense collita i l'ésser sense existència. És per això que ens alegrem, com a penedesencs de cor, de tota cosa encaminada al bon pervenir dels Xiquets (...) Per la nostra part podem afegir als començants de tal patriòtica reacció, nostre més incondicional ajut...". La referència a quiscun setmanari de la vila al·ludeix no solament a "Les Quatre Barres", que ja hem esmentat, sinó també a "Lluitem" (13 setembre 1919).

"Dos joves vilafranquins cenyits amb amples faixes..."

L'articulista d'aquesta darrera publicació -que signa l'escrit titulat "Optimisme" amb el pseudònim "Xiksius"- arremet contra un altre article que, segons que deduïm, hauria estat publicat al radicalista "Fructidor", periòdic, aquest, que sovint anava a la grenya amb d'altres de signe catalanista, com ara

"Lluitem". Vegem un tast d'allò que aquest últim defensava: "...llegint i remirant totes les cròniques de nostra passada festa major he mirat la d'un periòdic escrit en castellà, que fa uns quants dies no sé per quins motius, s'ha proposat reventar amb totes ses forces la agradosa llengua de Cervantes (...) al passar a comentar lleugeríssimament les festes del carrer, els espectacles que, de tots, són els que arriben més al cor del poble, ha deixat anar un comentari com el de que 'de los Xiquets de Valls vale más no hablar' (...) contestarem que dels Xiquets de Valls se n'ha de parlar, més aquest any, que no s'hagués pogut parlar quan vestien unes tremendes torres de nou pisos, i quan pujaven un pavorós espedat de vuit...".

L'article constitueix bàsicament una defensa dels Xiquets, tot fent vots per a la seva pervivència. Però ens interessa més, pel que aquí pretenem, destacar alguns altres dels seus apartats: "...entrecreuant ses braços amb els forsuts xiquets, formant part de la seva comunió, fent de segons a sobre les esquenes de ferro d'aquelles admirables bases, i servint de columnes a la gent àvida de pujar enlaire, vegegrem a dos joves vilafranquins cenyits amb amples faixes i en cós de camisa, treta l'americana i el berret de palla i descalçats els peus de les seves sabates llustroses. Anava muntant-se'l castell, i élls impertèrrits, sens afluir, com si fossin els pilans d'una catedral; era tothom que hi intervenia! Els d'allí mateix aguantaven les cames dels segons; els immediats s'aferraven als braços dels que aguantaven; els que seguien als braços dels de davant; i així, d'onda en onda, tot el poble participava moral i materialment del castell que agermanava a totes les classes. ¿No és bonic i democràtic el que l'estudiant creui els braços amb el dependent, el propietari sostingui al pagès, i tots, rics i pobres, es donguin l'atlètica abraçada que fa feliços als uns i als altres?

Al endemà ja tenien feina els castellers a aconseguir una munió àvida de parir castells. I a sota només s'hi veien que barrets de palla que alternaven formosament amb les gorres i els caps lligats pels mocadors vermells.

Han passat les festes, i no han passat els comentaris que tal fet ha produït a tots els aimants de nostres belles costums. Tinguem fé, tinguem constància, i sobre tot bona voluntat, que's Xiquets de Valls no han mort (...) l'afició nostra, era una pólvora

Reproducció d'una postal de l'època.

somorta que només hi faltava la poca flama de un misto per a que explotés de joia i d'entusiasme. Dos joves el primer dia, i quatre a parar i una munió a aguantar el segon, ha despertat i avivat la fibra sensitiva de la nostra afició. I els Xiquets al veure que ells i nosaltres erem tots uns, i el nostre entusiasme es convertia en fermes puntals, pujaven amb més dalit i aguantaven amb més braó.

I l'any que vé, o potser avans, tornaran els de Valls; i no seran uns quants que'ls ajudaran en la seva tasca, sino que serà tothom que's disputarà un lloc, encar que només sigui que a fer número".

Amb la síndrome de la guerra del Marroc

A la revista "Penedès" (juliol-agost 1920) hi ha una crònica de festa major titulada "La més típica" que torna a insistir sobre la col.laboració vilafranquina envers els Xiquets: "...El gest encara memorable d'uns quants joves nostres que es mesclaren entre els Xiquets de Valls per a sostenir les torres ha d'ésser tot un símbol. Si cal, per a conservar aquest caràcter popular de la nostra Festa, fem servir les nostres mateixes espatlles; la qüestió és que la torre no s'esfondri..."

Un any després, trobem el país endolat a causa del desastre d'Annual a la guerra del Marroc, i això fa que inicialment hi hagi intenció de limitar la celebració de la festa major vilafranquina als actes religiosos. Se suprimiren, entre d'altres coses, els balls populars i els Xiquets. Malgrat tot, a l'hora de la veritat es portaren a cap diversos actes i festejos profans; van sortir el drac i els gegants... i hi hagué castells el dia de Sant Fèlix, bé que no foren aixecats amb gent val·lenca. Diversos testimonis avalen aqueixa circumstància. Comencem pel d'Antoni Guasch, a les pàgines de "Avant" -publicació del Bloc Català- (11 setembre 1921): "El que si que lamentarem és que (...) es suprimís ço més típic, ço més nostre, ço principal de la Festa Major: els Xiquets de Valls i les dances populars. Encara que el poble ha respost ben dignament... i uns quants braus i abnegats vilafranquins han aixecat alguns castells -i aquí si que tenim d'agrair la bona intenció- per a demostrar la nostra fe i el nostre respecte a la tradició". En termes semblants s'expressa el setmanari "Acció" (3 setembre 1921): "Un altre element volem res-

senyar amb la més viva satisfacció: un cert desvetllament del sentit de tradició vilafranquina. Exponentment han sorgit a Vilafranca uns xiquets... de Vilafranca. Saludem-los amb respecte i efusió malgrat la seva tasca no fos tan perfecta com la dels de Valls. Però el síntoma es prou eloqüent. El renovament de lo tradicional es sempre un signe de vitalitat. Els constants aplaudiments que coronaven els seus castells diuen prou clarament l'entusiasme amb que els ha acollit el nostre poble".

Força anys més tard, Fèlix Cusiné ho explicava així a les pàgines del setmanari "Acció" (3 octubre 1964): "...Els vilatans acceptaren l'absència de tots els balls populars amb resignació, però, tocant als Castells, no varen poder prescindir de l'acte del migdia del dia 30, i uns espontanis vilafranquins hi varen aixecar castells amb el consentiment i satisfacció de tothom. Recordo que en el 'Pilar de quatre' hi anava d'anxaneta l'actual degà del nostre Ball de Panderos". (aquest darrer era el cèlebre i recordat Francesc). Volem fer notar que en tots aquests comentaris es diu que s'aixecaren castells en aquella festa major del 1921. Per contra, Pere Català, a "Món Casteller" (vol. I, pàg. 363), afirma que "En converses particulars, hem après que els castells que aleshores contemplà aquell també improvisat públic vilafranquí foren únicament el pilar de quatre... aixecat i desmuntat quatre o cinc vegades i aplaudit repetidament". Sense ànim de qüestionar del tot la validesa d'aquesta darrera asseveració, no deixaria de sobtar-nos, tanmateix, que un bon grapat d'homes que només dos anys abans, com hem vist, constituïen una munió àvida de pararcastells, s'haguessin acontentat -i limitat- a aixecar repetidament una mateixa construcció, i tan simple com és un pilar de quatre. Vet aquí, doncs, un enigma a esbrinar...

"...Anava fent colla amb els Xiquets un estol força nombrós de la joventut nostrada"

D'un any després, de nou al setmanari "Acció" (2 setembre 1922), trobem una altra referència a la secular vocació castellera dels vilafranquins, alhora que la confirmació de l'absència dels val·lencs l'any anterior; l'article "Els Xiquets de Valls" assegura que aquests "...constitueixen un element indispensable. Són com una entranya de la Festa. Ja els anyoràvem. L'any pas-

sat peretzars marroquins els xiquets no arribaren a Vilafranca, però aquest any l'èxit ha sigut complert. Els quatre i tresde set, els de sis alçats per sota, pilans sostinguts amb un aplom admirable.

Recordem que anys enrera l'entusiasme vilafranquí pels Xiquets, es traduïa en l'acompanyament i col.laboració espontània de nombrosos vilafranquins que es convertien momentàneament així com membres de la colla. Aquests últims temps això havia gairebé desaparegut, i ens dolia, car era un símptoma de descastament vilafranquí, un signe de que la tradició popular vilafranquina agonitzava, que s'havia estroncat la corrent encesstral dels entusiasmes dels nostre avantpassats.

Enguany, però, una reacció s'ha mostrat en prou força perquè l'ha recullim en les nostres planes. Un nucli de joves vilafranquins ha volgut reanuar l'antiga costum. Són vilafranquins autèntics, estudiants, de comerç, industrials, etc. de tota categoria i estament.

Davant la Casa de la Vila varen ajudar els castells en les migdiades solemnes. També davant d'alguna casa particular han sigut espatlles vilafranquines les que han portat el pes... A la processó el dia de Sant Fèlix anava fent colla amb els Xiquets un estol força nombrós de la joventut nostrada.

Celebrem aquesta revinguda de sang vilafranquina. Que s'accentui encara més en anys successius. Aquest caràcter de típica que té la nostra Festa Major és un tresor que hem de conservar amb tot amor..."

La ressenya és prou eloqüent, però cal objectar que, com hem vist, la reacció que esmenta l'articulista (de qui desconexem la identitat perquè signa X.) ja s'havia produït, com a mínim, dos anys abans; i no deixa de sorprendre'ns que aquest darrer comentari es contraposi, en certa forma, al que havia estat publicat l'any anterior en el mateix setmanari.

Haurem de saltar ara sis anys per trobar nova referència a la contribució castellera vilafranquina, la qual es concretaria, com veurem, en una colla pròpiament de Vilafranca, la popularment coneguda com a "colla de cal Noi-Noi". Però d'això ja en parlarem en el pròxim "Figarot"...

TRANSPORT AIXÍ DE SENZILL

Senzillament això

Perquè ja comencem a
tenir experiència amb
el transport i les
Mudances.

Perquè ja són uns
quants anys al seu costat,
i fent-l'hi en seguirem
molts més.

Perquè vostè s'ho mereix
nosaltres confiem en vostè.

Confii amb Detectrans.

Gràcies

-Detectrans
TRANSPORT

Amàlia Soler, 20 - Tel. 890 48 27 - Fax 890 43 22 - 08720 Vilafranca del Penedès

D'EXPRES

TOTPORTS

MUDANCES

Els castells del 92		1x5	2x6	4x7	3x7	4x7A	5x7	3x7S	2x7	4x8	3x8	2x8F	5x8	4x9F	3x9F	2x9FM
5 d'abril	Llorét de Mar (aniversari grup animació)	D	D	D	D											
22 d'abril	Sevilla (Expo'92 - Dia de Catalunya)	D		D	D	D	D		D							
26 d'abril	Vilanova (XX aniversari dels Bordegassos)	D					D			D		Id D				
1 de maig	Cerdanyola del Vallès (Festa del Roser)	C	D	D	ID											
8 de maig	Vilafranca (assaig)								D							
15 de maig	Vilafranca (assaig)								D							
17 de maig	Vilafranca (Fires de Maig)	D					D			D	I	C				
6 de juny	Vilafranca (Torneig de l'Anxaneta)			D	D											
14 de juny	Castelldefels (trobadra castellera)	D					D		D	I						
27 de juny	Vilafranca (Festa del barri del Poble Nou)			D	D				D							
28 de juny	Reus (Festa Major)	D					D		D	C						
4 de juliol	Vilafranca (Festa del barri de Sant Julià)				D		D		D							
18 de juliol	Barcelona (assaig olímpic)				D											
19 de juliol	Els Monjos (Festa Major)	D					D		D		C					
23 de juliol	Barcelona (assaig olímpic)						D									
25 de juliol	Barcelona (inauguració de l'Olimpíada)					D										
26 de juliol	Sant Jaume dels Domenys (Festa Major)								D	Id D	C					
2 d'agost	Barcelona (Olimpíada cultural)	C			D		D		D							
15 d'agost	La Bisbal del Penedès (Festa Major)	2D					Id D		D	C	I					
16 d'agost	L'Estartit (exhibició)	D	2D		D											
16 d'agost	La Bisbal de l'Empordà (Festa Major)		D	D	2D											
23 d'agost	L'Arboç (Festa Major)	2D					D		Id D	C						
25 d'agost	Vilafranca (assaig)								D							
26 d'agost	Vilafranca (assaig)								D							
27 d'agost	Vilafranca (assaig)								D							
29 d'agost	Vilafranca (Festa Major)	3D					D		D	D						
30 d'agost	Vilafranca (Festa Major)	5D					D					C	I	D		
31 d'agost	Vilafranca (Festa Major)	3D				D	D				I	D				
8 de setembre	Sant Sadurní d'Anoia (Fires)	D			D	D			D							
20 de setembre	Vallirana (Festa Major)				D	D	D		C							
24 de setembre	Barcelona (Festa Major)	2D							D	D	D					
2 d'octubre	Vilafranca (assaig)								D							
4 d'octubre	Tarragona (Concurs)	D					D			C		C		I	I	
18 d'octubre	Montserrat (Romiatge)	D							D	D	D					
1 de novembre	Vilafranca (Diada de la Colla)	2D							D					D	D	I
8 de novembre	Altafulla (Festa Major)	D					D		D	D						
8 de desembre	Cambrils (Festa Major)				D	C	D									
13 de desembre	L'Arboç (Fira de Santa Llúcia)	D						D				Id C		C		
Descarregats		32	5	6	14	5	18	1	22	7	2	2		2	1	
Carregats		2				1			1	4	2	4		1		
Intent desmuntat							1		1	1		2				
Intent llenya					1					1	3		1	1	1	1

Notes:

Pilars de cinc portats al balcó: dos.

Torres amb figuereta: quatre de sis, dues de set i una de vuit.

El quatre de set que vam fer a l'Expo 92 va ser net.

La torre de vuit amb folre que vam fer a Vilanova és la més matinera del segle XX i és la primera documentada que s'hi ha fet mai.

El quatre de nou amb folre carregat a l'Arboç és el primer castell de nou que es fa al segle XX en aquesta població del Baix Penedès.

I per acabar, una del José Vélez: el quatre de nou que vam intentar al Concurs de Tarragona corresponia a la tretzena vegada que tiràvem un castell d'aquesta mena. Endivineu quin era el número del tres de nou? El tretze!

Jordi Mir

Massa alts i baixos entre un bon començament i un destacat final

El quatre de nou tanca un any 1992 molt irregular

L'actuació de les Fires de Maig frena l'eufòria de l'inici de temporada

17 de maig, Vilafranca. Després d'haver descarregat torre i quatre de vuit a Vilanova a la darrera del mes d'abril, la colla va viure un ambient d'eufòria que, en certa manera, es va aturar després de les Fires de Maig. Va ser allò de fer una arrencada de cavall i una parada d'ase, en el bon sentit de l'expressió. Així doncs, convençuts que la destacada exhibició que havíem dut a terme uns dies abans a la veïna població marítima havia de ser el punt de partida d'una gran temporada, vam plantejar-nos l'actuació de Fires com una excel·lent oportunitat d'aconseguir, per fi, torre, tres i quatre de vuit al mes de maig i a Vilafranca. El començament de la diada -potser perquè encara devíem dur els efectes de la brisa mediterrània al cos- no podia anar millor: vam descarregar un altre cop el quatre de vuit. Les coses, però, no van anar tan bé a la segona

ronda, quan vam tirar la torre de vuit amb folre. Tot i que n'havíem descarregat deu de seguides (nou al 91 i la de Vilanova a l'abril del 92), només vam aconseguir de carregar aquesta onzena. I per si amb això no n'hi hagués prou, a la tercera ronda no vam poder fer l'aleta al primer intent de tres de vuit que fèiem en tot l'any. Així les coses, i amb la moral una mica més tocada que al començament, vam optar per plantar un cinc de set. Mentre enlairàvem el pilar de cinc de comiat, tots pensàvem que els castells de vuit són els castells de vuit (frase que sembla calcada d'aquella afirmació lapidària que va pronunciar el famós entrenador de futbol Bujadin Boskov, el qual va assegurar que "el futbol és el futbol") i que caldria arromangar-se més la camisa per arribar a les fites que ens havíem marcat al començament d'any.

Per les Fires de Maig vam fer el carro gros.

6 de juny, trofeu de l'Anxaneta. Com cada any quan es juga el trofeu d'hoquei sobre patins anomenat l'Anxaneta, ens vam traslladar -els anxanetes i tots els altres components de la colla- a les pistes poliesportives de Vilafranca per posar el nostre granet de sorra en l'organització d'aquesta competició. Entre cop de estic i cop d'estic, vam aixecar el tres i el quatre de set i la torre de sis, a més a més d'un pilar de cinc.

14 de juny, Castelldefels. Convidats a celebrar el X aniversari de la colla local, vam fer cap a Castelldefels amb la intenció clara de tornar a descarregar el carro gros. Però aquesta vegada les coses no van anar tan bé com les ocasions anteriors i, quan ja era pràcticament dalt, va fer llenya. Les il·lusions eren bones, però a l'hora de la veritat ens vam quedar amb les ganes. Descartat el quatre de vuit, vam plantar un cinc de set, una torre de set i, per acabar, un pilar de cinc.

27 de juny, barri del Poble Nou. En la festa del vilafranquí barri del Poble Nou vam fer torre, tres i quatre de set i, a més a més, quatre pilars de quatre aixecats simultàniament.

A Reus tampoc es redreça la temporada i només hi carreguem el quatre de vuit

28 de juny, Reus. La sortida a la Festa Major de la capital del Baix Camp ens tornava a oferir una bona oportunitat per descarregar castells de vuit, però, a l'hora de veritat, la caiguda en un carro gros inicial va condicionar del tot la diada. Després d'entrar a la plaça amb un pilar de quatre caminant i de col·locar-nos al lloc corresponent, vam començar l'exhibició amb el quatre de vuit esmentat, castell que va fer llenya un cop carregat. Així doncs, vam completar l'actuació a la plaça del Mercadal descarregant la torre de set i el cinc de set, sense oblidar el pilar de cinc de rigor.

4 de juliol, barri de Sant Julià. La segona actuació estiuenca en un barri de Vilafranca ens va permetre de plantar diversos castells de set, com és el cas de la torre, del tres i del cinc. Tot plegat es va acabar amb un pilar que, com és lògic, no va ser de set, sinó de cinc.

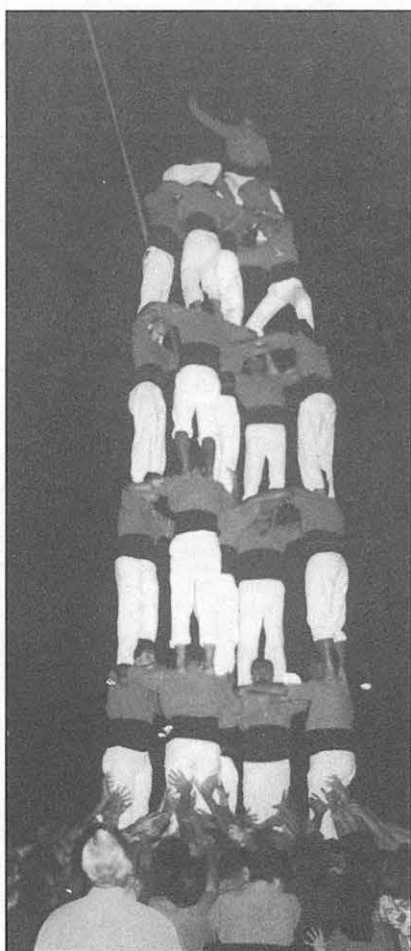

La caiguda del quatre de vuit quan es descarregava va fer variar els plans inicials i vam acabar l'actuació a la plaça del Mercadal amb la torre i el cinc de set.

El tres de vuit carregat a la Festa Major dels Monjos no serveix per agafar el ritme

Després d'haver descarregat deu torres de vuit consecutivament, només vam poder carregar la de les Fires de Maig.

A la plaça de la Sardana, hi va fer una actuació de castells de set. A més a més de la torre i del tres de set, també hi vam plantar el cinc de set.

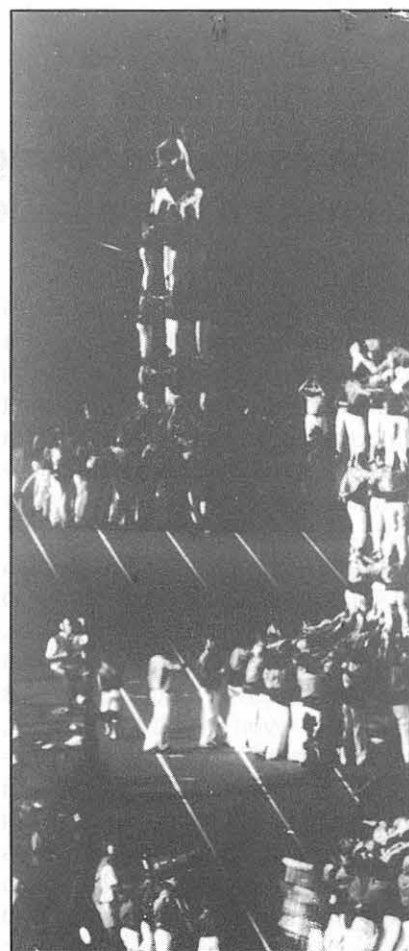
19 de juliol, els Monjos. Haurem de començar a pensar si no és millor de plantar-hi alls, a la plaça Pau Casals de la veïna població dels Monjos, perquè, llevat de l'any 1991 en què ens va servir de revulsiu imparabile, normalment no ens hi acostumem a cobrir de glòria. L'any 1992 va ser un d'aquests anys normalets, que precisament no passaran a la història ni de la colla ni dels castells aixecats als Monjos. Hem de reconèixer que els entrebancs que havíem patit ja en aquelles dates no ens feien ser excessivament optimistes, però, si més no, esperàvem que l'actuació a la plaça Pau Casals servís, com un any enrere, per marcar un canvi de tendència. Al cap i a la fi, no va ser així, i ni el primer tres de vuit de la temporada que hi vam carregar no va servir perquè tinguéssim la sensació que havíem agafat el bon camí. L'exhibició, però, va començar d'una manera bastant prudent tot descarregant la torre de set, i va ser a la segona ronda quan vam tirar el tres de vuit que va caure quan s'estava baixant. El cinc de set i el pilar de cinc van tancar la diada. Els problemes amb els castells de vuit encara es mantien, el ritme no s'acabava d'agafar i la paciència havia de continuar sent la nostra consellera més fidel. Potser a l'agost tot canviaria.

Tot i carregar el tres de vuit, no vam sortir satisfets del tot de la plaça Pau Casals.

Un quatre de set amb l'agulla olímpic

25 de juliol, estadi de Montjuïc. Junt amb la majoria de colles castelleres de tot Catalunya, vam participar en l'acte que va servir per inaugurar els XXV Jocs Olímpics de l'era moderna, els de Barcelona. Un quatre de set amb l'agulla al mig, pujat i baixat a marxes forçades per allò de les presses que imposava l'organització de la cerimònia, va ser la nostra aportació a l'espectacle i, encara que només fos per uns brevíssims segons, és més que probable que aquest hagi estat el castell de la colla que hagin contemplat més persones i que s'hagi vist des de més lluny.

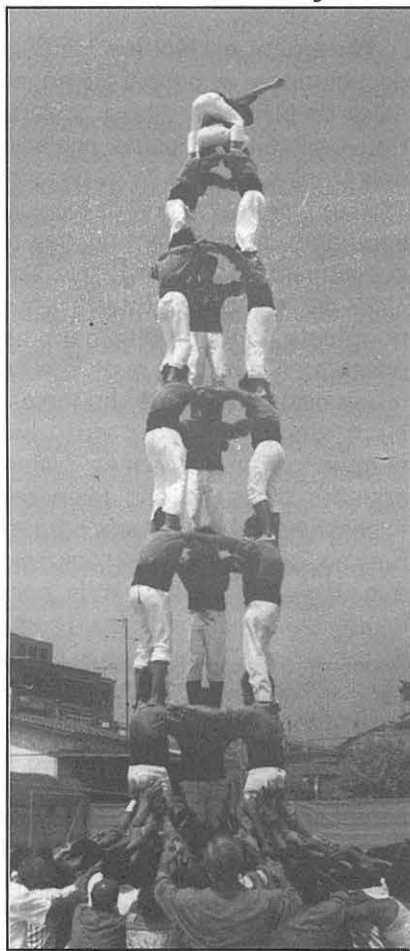

Quasi totes les colles castelleres que hi ha a Catalunya van participar en la inauguració dels Jocs Olímpics de Barcelona. Nosaltres hi vam fer el quatre de set amb l'agulla al mig.

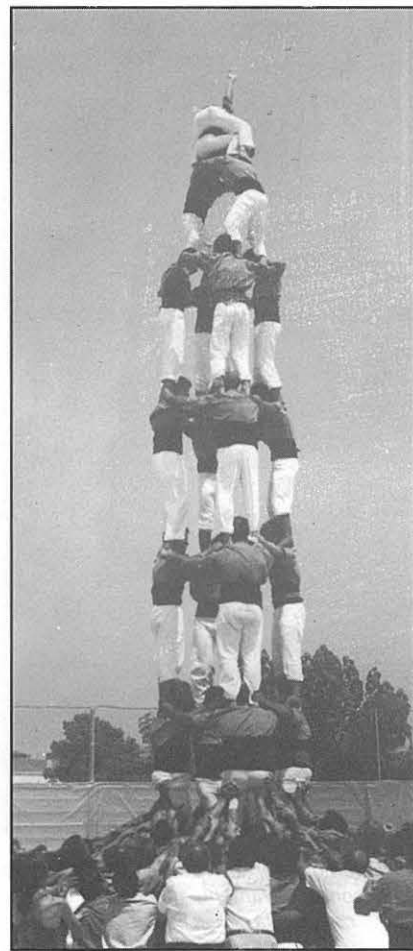
El tres i el quatre de vuit de Sant Jaume permeten fer la millor actuació de tot el juliol

26 de juliol, Sant Jaume dels Domenys. Tot i que no teníem una audiència d'uns quants milers de milions de persones, sinó el centenar mal comptat de veïns de Sant Jaume que van fer cap a la plaça per veure la nostra actuació, vam aprofitar aquest curt desplaçament per completar una actuació que li dóna tres mil voltes a la de la vigília (i és que per aixecar castells no calen grans cerimonials): torre de set, d'entrada; quatre de vuit descarregat, a la segona ronda; tres de vuit carregat, a la tercera, i pilar de cinc.

2 d'agost, Barcelona. Continuant amb la febre olímpica que va viure la ciutat comtal l'estiu passat, vam actuar, junt amb els Castellers de Barcelona, en l'anomenada Olimpíada cultural (i és que, com diu el nostre cap de colla, els castells també serveixen per fer "cultuga, nen, cultuga"). Els castells "culturals" van ser el cinc de set, la torre de set i el tres de set, a més a més del pilar de cinc.

El tres de vuit carregat a Sant Jaume va completar la millor sortida del mes de juliol.

A Sant Jaume vam tornar a descarregar el quatre de vuit, amb l'ajuda de molts veïns.

Només podem carregar un quatre de vuit en la tornada a la plaça de la Bisbal del Penedès

15 d'agost, la Bisbal del Penedès. La tornada de la nostra colla a la plaça de la Bisbal del Penedès era un compromís molt important per diversos motius: d'una banda, perquè tornàvem a una de les places amb més solera castellera i en una diada cabdal en el calendari de cada temporada, la Mare de Déu d'Agost; a més, després de l'actuació de Sant Jaume dels Domenys, constituïa una excel·lent oportunitat per confirmar la recuperació dels castells de vuit i, consegüentment, per començar a redreçar la temporada -a més, teníem Sant Fèlix a quinze dies-, i, finalment, perquè hi actuàvem junt amb les dues colles de Valls, la Joves i la Vella, i això sempre és un motiu per fer un bon paper. Però, com que vam ensopegar un dia d'aquells ben espessos, que després penses que més hauria valgut de no sortir del llit i quedar-s'hi a recuperar hores de

son, cap de les raons suara exposades va ser prou important per salvar una actuació que no va passar de ser molt discreteta. Ja d'entrada vam tornar a tenir problemes amb el quatre de vuit i, després de fer l'aleta, el castell va fer llenya. Després d'aquest carro gros, va continuar la mala ratxa. A la segona ronda se'ns va posar travessar el tres de vuit, i aquest cop l'anxaneta ni tan sols hi va poder fer l'aleta. Vist com anaven les coses, i demostrat que no teníem el dia, vam deixar els castells de vuit arraconats i vam plantar el cinc de set -a més a més, al segon intent després d'haver-ne de desmuntar un- i la torre de set i el pilar de cinc.

La tornada a la plaça de la Bisbal del Penedès per la Mare de Déu d'Agost no va ser tan bona com esperàvem. A la primera ronda, hi vam carregar el quatre de vuit, castell que, al cap i a la fi, va ser el millor que hi vam aconseguir.

A l'Arboç fem una altra actuació molt discreta i hi carreguem el quatre de vuit

16 d'agost, l'Estartit. Per refrescar una mica les idees i fer una mena d'"exercicis espirituals", l'endemà de la Bisbal vam anar a l'Estartit, en una actuació que ja es pot qualificar de típica. Mentre meditàvem sobre els problemes terrenals i celestials i buscàvem una resposta a les nostres inquietuds castelleres, vam plantar un tres de set, una torre de sis, un pilar de quatre i diversos castells de cinc i de sis nets, entre d'altres.

23 d'agost, l'Arboç del Penedès. Es veu que no devíem meditar gaire a l'Estartit i que els atractius de tota mena que s'hi troben ens van distreure massa el pensament. El cert és que, una setmana després, vam fer una altra actuació molt discreta, aquest cop a l'Arboç del Penedès. Amb la palma de Sant Fèlix que ja ens feia pessigolles sota el nas, havíem d'anar a l'Arboç, pel cap baix, a proveir-nos de moral davant de les importants diades que se'ns acostaven. Però no en vam agafar

gaire, d'il·lusió, ja que, només obrint plaça, ens va caure el quatre de vuit un altre cop mentre el descarregàvem. La proximitat de la festa gran vilafranquina ens va aconsellar de ser prudents i, així, a la segona ronda vam tirar la torre de set dues vegades -la primera, la vam haver de desmuntar perquè la canalla es va fer enrere, i a la segona oportunitat, la vam descarregar-. Per acabar aquesta fluixa exhibició, vam aixecar un cinc de set i, posteriorment, el pilar de cinc. Durant la setmana següent, diuen que la Novena de Sant Fèlix va ser molt més concorreguda del que és habitual. I a fe de Déu que el nostre Sant Patró va fer cas d'aquesta devoció ja que uns dies després vam recuperar una bona part del terreny perdut.

L'actuació a la Festa Major de l'Arboç també va ser més aviat discreta. Una altra vegada només vam carregar el carro gros a la primera ronda i, amb Sant Fèlix a tocar, aquest contratemps ens va fer optar per deixar altres castells de vuit de banda.

Per Sant Fèlix, quatre de nou Un quatre de vuit descarregat que carrega de moral

29 d'agost, Vilafranca del Penedès. El quatre de vuit que, atesa la seva perfecció, es podria posar en un llibre com a model a seguir a l'hora de carregar i descarregar un carro gros, va servir per recuperar una bona part de la confiança i de la moral que ens havíem anat deixant per diverses places en les actuacions del mes d'agost. Si a la Bisbal del Penedès ja havíem ensopegat en la primera ronda i, uns quants dies després, ens passava una cosa molt semblant a l'Arboç, el dia 29 d'agost tot plegat es va oblidar i vam completar una actuació rodona. Potser perquè érem a casa, a la plaça més castellera, potser perquè ja començàvem a sentir els olors de la Festa gran vilafranquina o potser perquè ja notàvem la intercessió del sant màrtir que tots coneixem; el cert és que ens va sortir un quatre rodó -o quadrat, que en aquesta

terminologia geomètrico-castellera el terme 'rodó' arriba a ser moltes vegades sinònim de 'quadrat'. De fet, les proves de cara als castells de l'endemà ja van iniciar-se amb la torre de set que vam descarregar a la primera ronda. A la segona, vam completar el quatre de vuit justament destacat i valorat a les ratlles superiors i, en la que havia de tancar plaça, vam fer el cinc de set. El pilar de cinc final servia per cloure la primera exhibició de Festa Major; a la segona, la de la diada de Sant Fèlix, "només" calia posar un pis més a cada castell. I no cal dir que l'endemà ho vam intentar.

Els aires festius del final d'agost vilafranquí ens van anar d'allò més bé i, així, el dia vint-i-nou, vigília de Sant Fèlix, vam plantar un quatre de vuit preciós davant de la Casa de la Vila. Aquest castell tan ferm ens va fer agafar molta moral en vistes a la important diada que ens esperava l'endemà, trenta d'agost.

Per Sant Fèlix, quatre de nou

Un altre castell de quatre va tornar a ser el centre de l'exhibició de la diada de Sant Fèlix: el quatre de nou amb folre. Després del carro gros que havíem clavat la vigília, tots vèiem amb més optimisme la important actuació del dia 30 en què havíem de provar per primer cop a la temporada com teníem els castells de nou folrats. A l'hora de la veritat, els Castellers de Vilafranca vam demostrar que també donem el do de pit quan convé i, igual com en els últims anys, no vam deixar Sant Fèlix sense el seu castell de nou de color verd.

La torre de vuit amb folre va iniciar la nostra participació en la

diada del patró de Vilafranca. El castell va pujar bé fins a l'aleta, però no es va poder descarregar. Tot i amb això, n'hi va haver prou per animar-nos a tirar, a la segona ronda, el quatre de nou folrat.

Voltat de l'expectació que acostuma a aixecar un castell d'aquesta mena, el quatre va pujar molt segur, es va carregar amb fermesa i es va haver de defensar una mica a quarts mentre es descarregava. Aquest era el tercer quatre de nou que descarregàvem consecutivament i tot plegat ens va animar a tirar el cinc de vuit en la ronda final. Aquesta vegada, però, les coses no ens van anar tan bé i,

quan amb empentes i rodolons semblava que si més no el podríem carregar, la canalla va dubtar una mica en els moments de la veritat i el castell va caure sense haver pogut fer l'aleta. La jornada havia estat molt llarga i, per tant, com a castell de repetició vam completar un cinc de set. El pilar de cinc va posar punt i final a una diada molt bona que semblava que també havia de cloure les maltempsades que havíem tingut durant els mesos anteriors i, amb aquesta convicció, vam anar a menjar el rostit amb la satisfacció que dóna saber que has fet la feina ben feta. Tot i amb això, encara quedava un dia de Festa Major.

Sant Fèlix ens va dur un altre quatre de nou amb folre descarregat, a més d'una torre de vuit folrada carregada. Aquest va ser el primer quatre de nou de l'any, i després encara en vindrien dos més, al novembre i al desembre.

Per Sant Ramon descarreguem la torre de vuit

Com que el dia abans ens havíem quedat amb un regust una mica agre pel fet que no havíem pogut descarregar la torre de vuit, no vam deixar passar ni vint-i-quatre hores per tornar a tirar-la, i aquest cop la vam descarregar esplèndidament, potser afavorits per la coneguda i mil vegades esmentada tranquil·litat que aporta sant Ramon en contraposició al seu veí de calendari. En el plat negatiu de la balança, cal posar-hi el tres de vuit. Aquest 1992 no passarà a la història, precisament, com l'any del tres i, seguint amb la tònica de tot l'any, l'intent que en vam fer el 31 d'agost se'n va anar en orris sense haver-se coronat. A banda de tot això, la tercera, i última, actuació de la Festa Major de Vilafranca també va veure un cinc de set i un quatre de set amb l'agulla al mig de la nostra colla i, complint la tradició, al final de tot, abans de suar el que encara ens quedava de cansalada saltant carrer de la Cort avall, vam dur el pilar de cinc al "balcó dels administradors".

8 de setembre, Sant Sadurní d'Anoia. A la capital del cava, hi vam fer un recital de castells de set: tres de set, quatre de set amb l'agulla al mig i torre de set (no cal afegir, que tots van ser descarregats, oi?). Quatre pilars de quatre aixecats alhora van finalitzar el "recital".

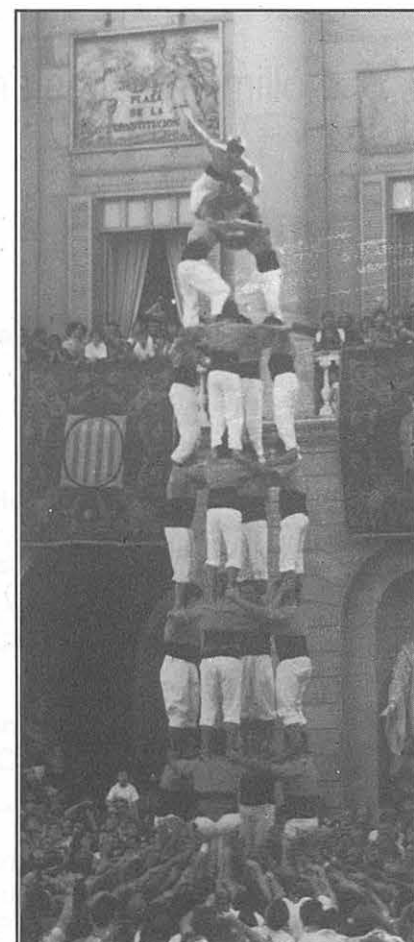
20 de setembre, Vallirana. Dotze dies després vam tornar a plantar castells de set i de set i mig a dojo, aquest cop una mica més lluny: a Vallirana (el poble on hi ha l'Escut... i per als "bons gourmets" que hi ha a la colla, ja no cal que hi afegim res més). Primer, vam aixecar un tres de set; després, un quatre de set amb l'agulla al mig; a continuació, un cinc de set; encara vam carregar una torre de set, i, per acabar, vam enlairar el pilar de cinc.

Si bé el dia anterior només la vam carregar, per Sant Ramon vam fer i desfer la torre de vuit. Aquest va ser l'últim gran castell que vam aconseguir en una Festa Major bastant bona, sobretot pel quatre de nou del dia trenta.

Per la Mercè descarreguem el primer tres de vuit de la temporada

24 de setembre, Barcelona. A les portes del Concurs de Tarragona, i ben avançada la temporada, vam aconseguir de descarregar d'un cop el tres de vuit. Aquest fet, acompanyat del formidable quatre de vuit que vam descarregar a la plaça de Sant Jaume de la capital catalana, ens va fer pensar que els problemes amb els castells de vuit s'havien superat i que als últims mesos de l'any els fariem com a xurros i, a més, ens va donar molta força amb vistes al Concurs. Aquests bons averanys, però, no es van complir del tot: de Tarragona, ja en farem una ressenya no gaire animada unes quantes ratlles més avall i, d'altra banda, la màquina de fer xurros (llegiu castells de vuit) en què ens havíem de convertir, a l'hora de la veritat, es va encallar una mica. De totes maneres, vam sortir de la plaça barcelonina amb un quatre de vuit, una torre de set i un tres de vuit sota el braç.

El primer tres de vuit descarregat es va fer esperar, però va completar una bona Mercè.

Al Concurs de Tarragona no ens surt res i quedem quarts

No vam ensopegar el dia, o, jugant amb aquest verb, potser hauríem de reconèixer que vam ensopegar massa vegades, aquest dia. Tot i que durant la competició es van veure castells molt bons, se'ls van apuntar altres colles; nosaltres dúiem les idees molt espesses i no ens va sortir res del que vam intentar. Com que en aquest mateix número de "El Figarot" dediquem un apartat especial a intentar esbrinar els motius per què no acostumem a fer gaire bon paper a Tarragona, en aquesta crònica ens limitarem a ressenyar el "via crucis" en què es va convertir el XIV concurs de castells per a nosaltres.

Ja d'entrada vam començar amb mal peu: després d'haver de desmuntar un cop el peu del quatre de nou amb folre amb què iniciàvem la nostra actuació, vam donar per bo un intent que va quedar en això, en intent, ja que va caure abans de fer l'aleta. Així les coses, a la segona ronda vam anar per la torre de vuit

folrada i, tot i que és un castell que tenim segur i que normalment descarreguem, aquest cop només la vam carregar.

No cal dir que, a aquestes alçades del concurs, els nervis ja havien fet acte de presència però, tot i amb això, a la tercera ronda vam tirar el quatre de vuit. Continuant amb la tònica de la jornada, quan ja semblava que teníem descarregat el castell perquè tota la canalla era fora, el castell es va desplomar. Sense haver descarregat encara cap castell, a la quarta intervenció vam anar a assegurar punts i vam completar el cinc de set.

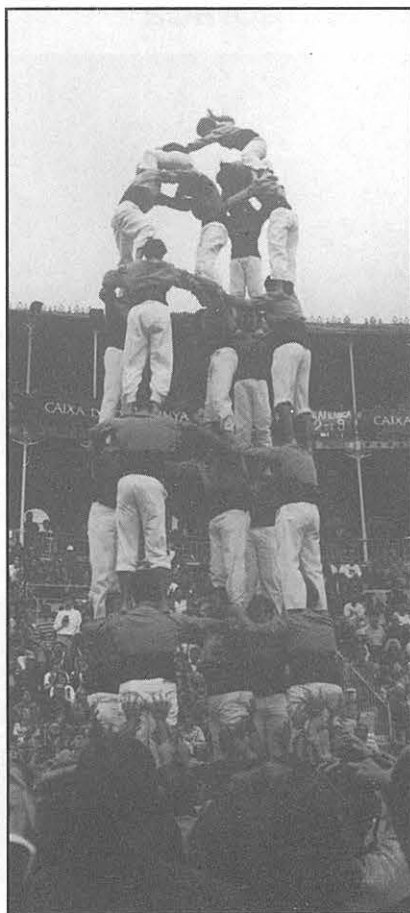
Tot i els contratemps amb què havíem topat durant tot el matí, a l'última ronda vam mirar de recuperar posicions intentant el tres de nou amb folre, però era escrit que aquell no havia de ser el nostre dia i el castell va fer llenya amb l'aixecador posat. El pilar de cinc va tancar una participació en què havíem arriscat, però on tot ens havia sortit capgirat.

Ni la torre de vuit no ens va acabar de rutllar al Concurs de Tarragona passat.

El quatre de vuit va seguir la tònica de la jornada i només el vam carregar.

Davant les adversitats en els castells de vuit i de nou, vam fer el cinc de set.

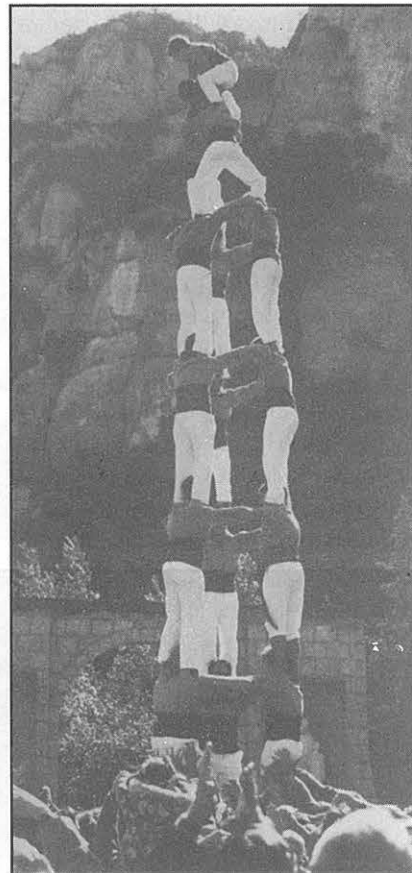
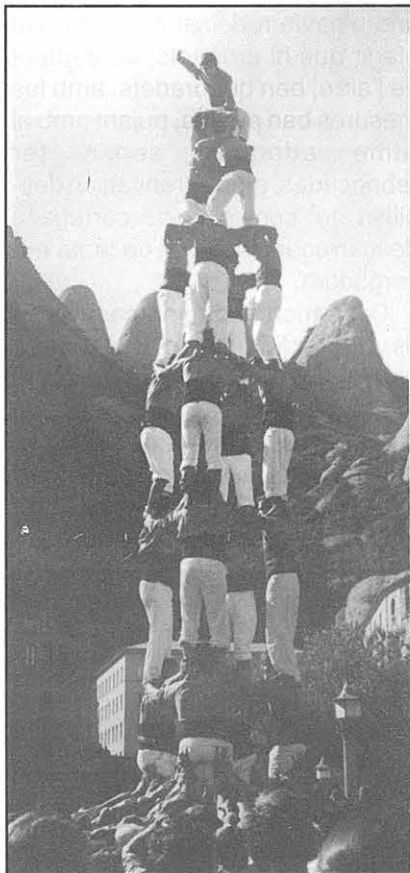
A l'última ronda vam tirar el tres de nou per redreçar la jornada, però tampoc va anar bé.

A Montserrat ens refem i comencem un esplèndid final de temporada

18 d'octubre, Montserrat.

L'actuació de la Romeria de Montserrat de l'any 1992 va ser important per diverses raons: d'entrada, perquè arribava quinze dies després del Concurs de Castells de Tarragona i havia de demostrar fins a quin punt ens havia afectat la fluixa actuació a la plaça de toros; però, a més a més, un cop acabat l'any podem comprovar que va ser la que va capgirar el to irregular que fins aleshores havia tingut la temporada i va iniciar un seguit de bones exhibicions, cosa que fins a Montserrat no havíem aconseguit. Centrats en el que vam descarregar a la plaça del Monestir, cal recordar que vam completar per segona vegada a la temporada el quatre i el tres de vuit, un darrera l'altre, a més a més d'una torre de set inicial i d'un pilar de cinc al final.

L'excel·lent actuació de Romeria va marcar l'inici d'un bon final de temporada. El quatre i el tres de vuit que hi vam descarregar ens van donar força i moral per a uns quants mesos.

"NO PERDIS EL TEMPS"

El nostre Institut ofereix més que un títol. L'alumne espera el millor.

ENSENYAMENT:

- Bàsic
- Superior
- Teòric
- Pràctic
- Dibuix
- Moldejat
- Psicologia aplicada
- Marketing
- Ètica
- Estètica

**EL FUTUR
DEPEN DE TU**

Ensenyament de tall, color i pentinat per vídeo.

A més, normes de formació ètica que ajudaran l'alumne en la seva relació amb el client.

Places limitades perquè volem obtenir una qualitat d'alumnat que garanteixi l'èxit a una futura generació de valors.

Ja hem fet escola.

A
bàsica

**MATRÍCULES
OBERTES**

B
superior

INICI DE CURS "TOT L'ANY"

**Demaneu informació
ESCOLA DE PERRUQUERIA
MAGDA**

c/ Consellers, 3 - Tel. 892 33 54 - Vilafranca
c/ Prat de la Riba Rambla Sant Francesc, 11
SEGUR DE CALAFELL c/ Martorell, 14

El tres i el quatre de nou descarregats tornen a convertir Tots Sants en la millor diada de l'any

Tots Sants va tornar a ser la nostra millor diada. Està vist que, quan compten amb la intercessió de tot el santoral, no hi ha castell que se'ns resisteixi. O, millor dit, encara n'hi ha un que, per la dificultat que comporta, encara no hem pogut fer en aquesta diada; però només és qüestió de temps.

El quatre de nou amb folre amb què vam obrir plaça és d'aquells que s'han d'enregistrar amb vídeo i incloure en una antologia dels millors castells de la història. Va quedar tan clavat que la gent va haver de comptar els pisos unes quantes vegades per assegurar-se que no

ens n'havíem deixat cap. I no cal afegir que hi eren tots, un damunt de l'altre, ben quadradets, amb les mesures ben preses, pujant amb el ritme adequat, sense fer rebrincades, amb serenitat; en definitiva, tal com s'ha de carregar i descarregar un castell de tanta envergadura.

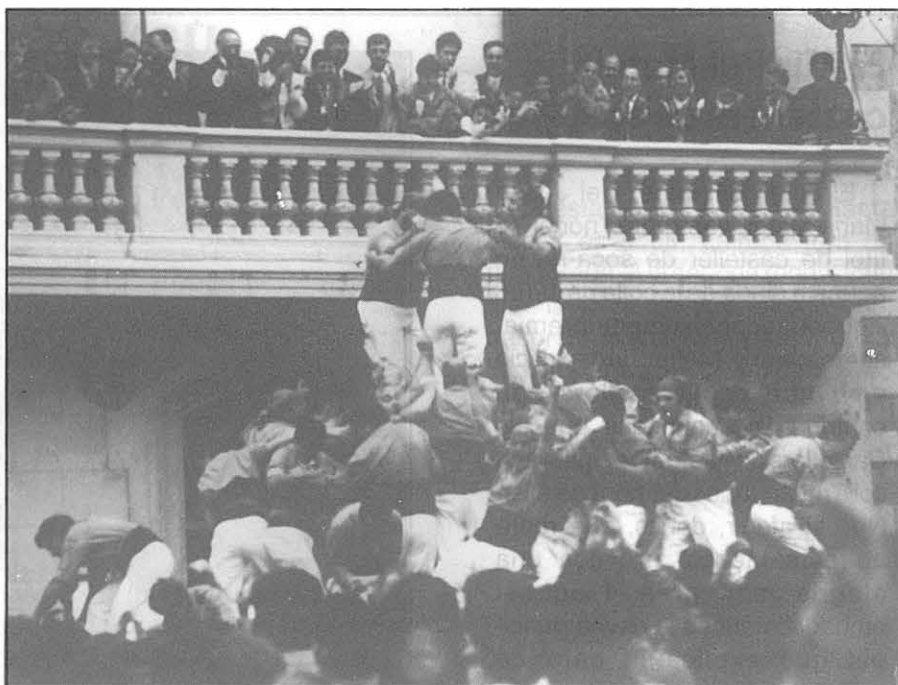
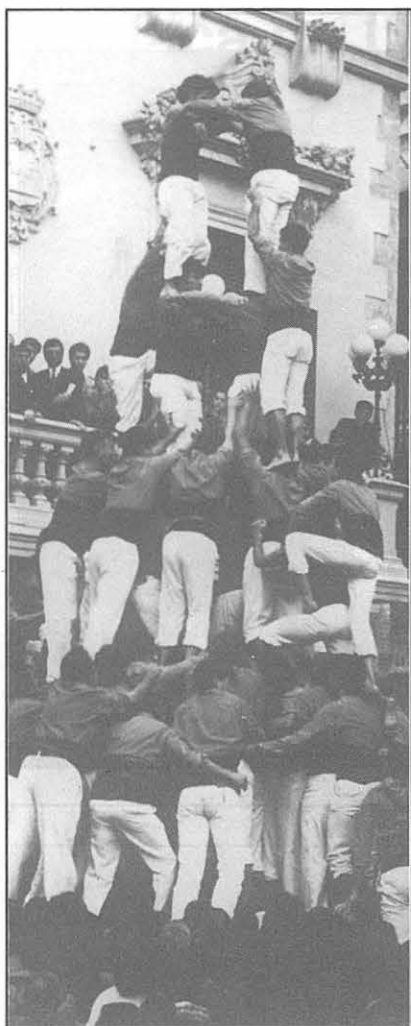
Cal remarcar que els castells no es van tirar fins que no es van veure bé i, si això va ser important en el quatre de nou -vam desfer el peu dues vegades-, en el tres de nou va resultar decisiu. Vam muntar el peu tantes vegades com va caler -quatre-, gràcies a aquesta precaució, quan

va pujar es va poder treballar bé i es van defensar tots els problemes que va presentar. Comptat i debatut, ens apuntàvem el tres de nou, tornàvem a aconseguir el que havíem fet l'any 1990 i, per fi, completàvem una actuació de primera categoria.

Tot plegat va influir perquè, a la tercera ronda, juguéssim molt fort i ens decidíssim a provar la torre de nou. L'expectació i els ànims de la plaça no van ser suficients i el castell va tornar a demostrar que s'ha de continuar treballant. Com a repetició, vam plantar la torre de set i al final vam enlairar el pilar de cinc.

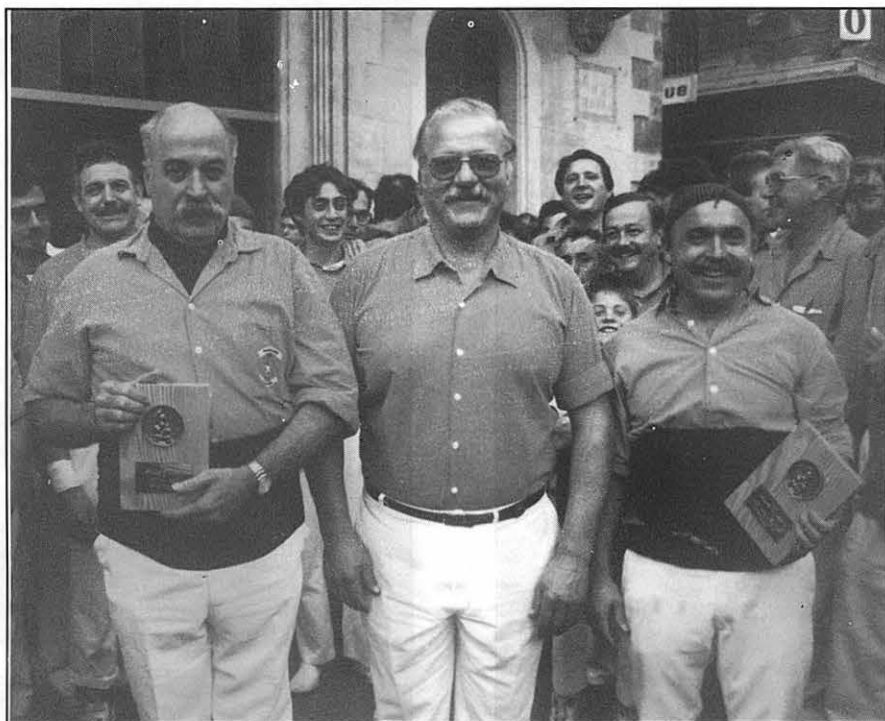
Sense cap mena de dubtes, la diada de Tots Sants va tornar a ser la millor de tota la temporada. Després de descarregar un perfecte quatre de nou amb folre i un treballat tres de nou folrat, vam voler convertir l'actuació en històrica i vam tornar a tirar la torre de nou amb folre i manilles. Aquest cop tampoc va ser el bo i hi haurem de tornar aquest any. Això no treu, ni de bon tros, que l'alegria i l'eufòria que es van viure a la plaça per haver descarregat una altra vegada dos castells de nou amb folre fossin més que justificades.

El Mir i el Mateu, castellers de soca-rel

El Jordi Mir, pare, i el Josep Maria Mateu van rebre l'honorífic títol de casteller de soca-rel en aquesta diada de la colla de 1992. Aquest reconeixement premia, com cada any, l'esforç i la dedicació amb què dos castellers han contribuït a aconseguir que els Castellers de Vilafranca siguin una colla puntera dins del món casteller. No cal afegir, doncs, que rebre aquesta menció provoca una alegria molt gran, i aquest embadaliment és la causa principal que explica la cara de satisfacció que posen els homenatjats any rere any quan és l'hora de fer-los la fotografia.

8 de novembre, Altafulla. El bon nivell va continuar a Altafulla gràcies a un quatre de vuit descarregat a la històrica plaça de la població costanera. A més del carro gros, també hi vam fer una torre de set i un cinc de set.

8 de desembre, Cambrils. El tres de set va iniciar l'actuació de la Puríssima a Cambrils, el va seguir el cinc de set i només vam carregar el quatre de set amb l'agulla en la ronda final. Quatre pilars de quatre simultanis van cloure la jornada.

En la plaça d'Altafulla, on s'aixeca el monument al mític pilar de vuit, hi vam plantar un carro gros i una torre de set.

La plaça de l'Arboç veu un quatre de nou cent anys després

13 de desembre, l'Arboç. En unes dates gens habituals en el calendari casteller, vam aconseguir el tercer quatre de nou de l'any - encara que aquest cop només va ser carregat - i, d'aquesta manera, vam poder acabar brillantment una temporada que, ben bé fins a mitjan octubre, havia passat amb més pena que glòria. De fet, els comentaris que havíem fet córrer els dies anteriors a l'actuació de l'Arboç van aconseguir que hi hagués molta expectació a la plaça. Per no fer esperar la gent, ja d'entrada vam

tirar aquest quatre de nou folrat i, no tan sols vam anar per feina de seguida, sinó que la vam fer ben feta. Tot i que el vam haver de treballar de valent, el quatre de nou va quedar plantat al bell mig del carrer Major de la vila del Baix Penedès i, quan començàvem a descarregar-lo, va caure. Tot amb tot, hi va haver eufòria a l'Arboç: d'un cantó, perquè no hi havia cap arbocenc que hagués vist l'últim castell de nou aixecat a casa seva (feia més de cent anys que no se n'hi feia cap), i de l'altre, perquè havíem aconseguit un castell

d'aquesta envergadura per Santa Llúcia, és a dir, gairebé fora de temporada. A la segona ronda, vam tirar la torre de vuit folrada que, després de ser carregada, va fer llenya. Per acabar, vam completar el tres de set aixecat per sota i vam enlairar el pilar de cinc.

No és gaire habitual veure un quatre de nou amb folre al mes de desembre, però com que aquest any el quatre ens ha anat molt bé, vam aprofitar l'última sortida del 1992 per plantarlo a l'Arboç. Feia més de cent anys que no es feia cap castell de nou en aquesta vila del Baix Penedès. A més a més del quatre de nou, també hi vam carregar la torre de vuit.

Comencem l'any 1993 descarregant el quatre de vuit

17 de gener, Sant Raimon.

També en unes dates molt poc castelleres, vam descarregar el quatre de vuit en l'actuació de les Festes de Sant Raimon. Per tant, hem començat amb bon peu l'any - igual com ara fa dos anys - i això ens ha de permetre de ser optimistes davant la temporada que ara comença. No cal dir que aquest és el primer castell de vuit de l'any, però no és el quatre més "matiner" de la nostra història ja que, l'any 1991, vam descarregar el carro gros el dia 13 de gener, o sigui, quatre dies abans. Per acabar de arrodonir aquesta actuació en ple mes de gener, vam descarregar la torre de set i el cinc de set. Finalment vam enlairar dos pilars de cinc simultàniament.

La primera sortida del 1993 va anar molt bé ja que hi vam descarregar el quatre de vuit i la torre de set. Tot i que només havien passat 17 dies del mes de gener, aquest no ha estat el carro gros plantat més aviat perquè fa dos anys, en la mateixa actuació de les Festes de Sant Raimon, també hi vam descarregar aquest castell, i aleshores l'actuació es va fer el dia 13 del primer mes de l'any.

PINTOR-DECORADOR

ESTRANY, S.C.P.

Tel. 890 06 21

Gral. Valles, 21, 2

VILAFRANCA DEL Penedès

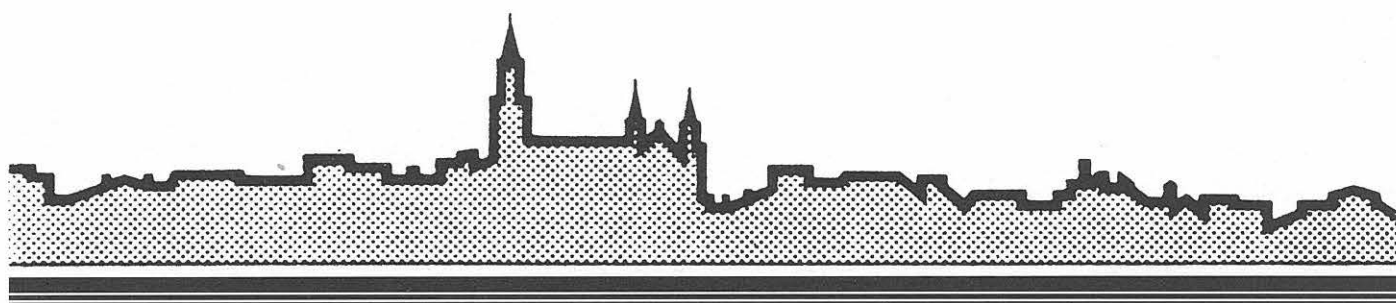

Enhorabona Castellers!

L'Ajuntament de Vilafranca
us felicita en ser-vos
concedida la Creu de Sant
Jordi de la Generalitat de
Catalunya, distinció
merescuda pel vostre
brillant historial dins
el món casteller.

**Ajuntament de
Vilafranca del Penedès**

La Creu de Sant Jordi,

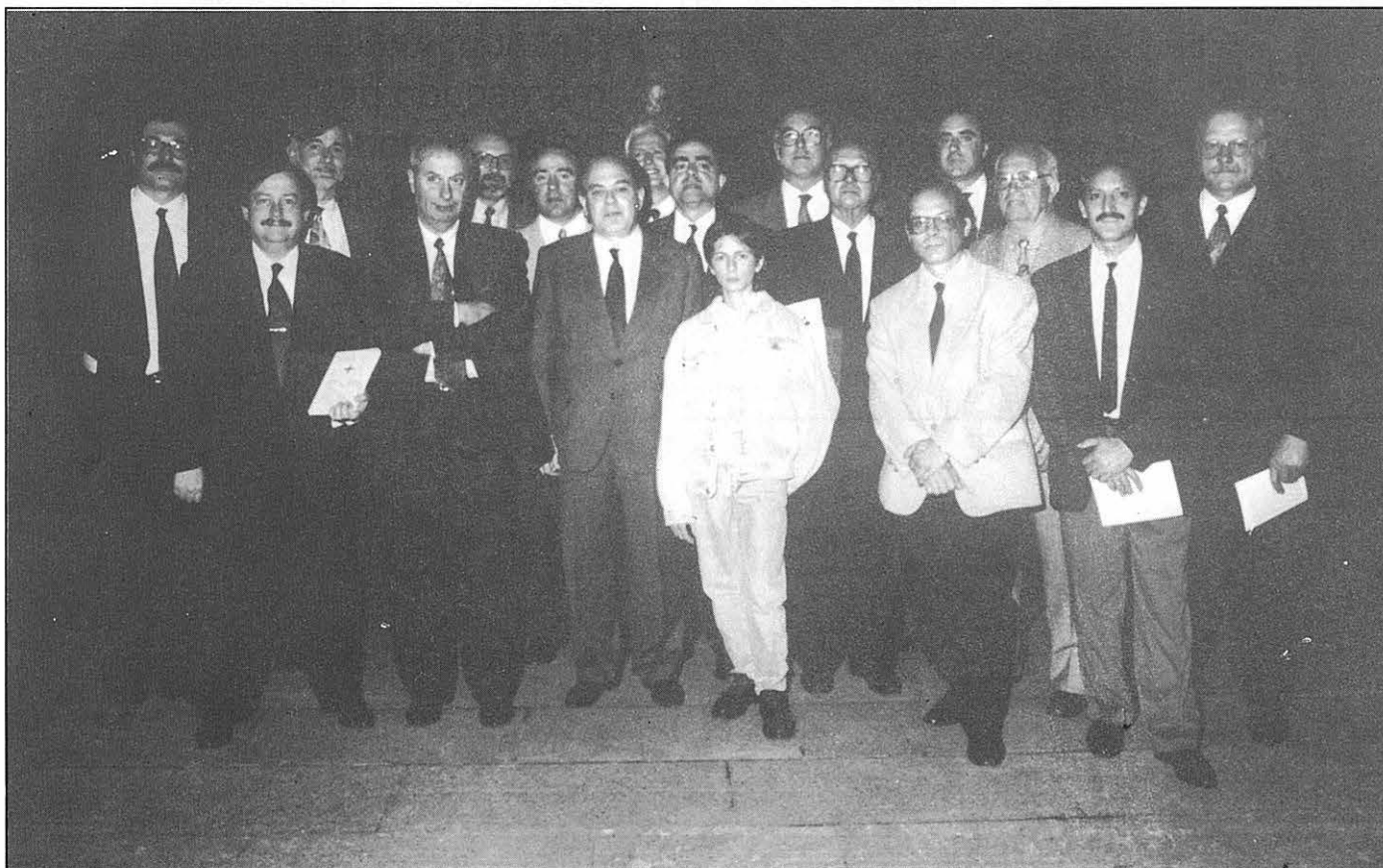
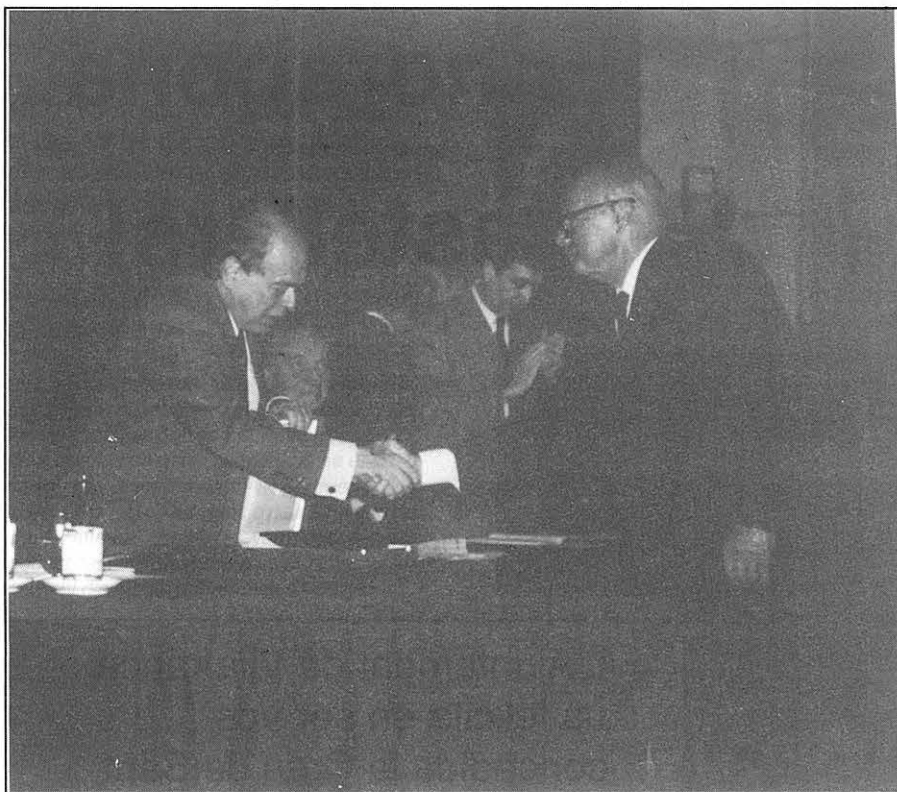
El dia 27 d'abril, festa de la Mare de Déu de Montserrat, passades les vuit del capvespre, el president de la Generalitat de Catalunya, l'honorable Jordi Pujol i Soley, lliurava al fundador i primer cap de colla dels Castellers de Vilafranca, Oriol Rossell i Almirall, la Creu de Sant Jordi, el màxim guardó que

concedeix anualment la nostra primera institució a aquelles persones i entitats civils que han acreditat els mèrits convenients per a fer-se dignes d'aquest honor.

La condecoració, en forma de placa, també fou lliurada -després de la nostra i per aquest ordre- a les colles, Minyons de Terrassa i Joves

i Vella dels Xiquets de Valls. La llegenda que dóna fe de les circumstàncies concurrents i determinants per a la seva concessió, presentava un redactat comú per a totes quatre colles, les que han plantat castells de nou. Precisament aquest fou el barem que es va esgrimir a l'hora de decidir a quines colles corresponien aquestes primeres distincions que s'atorguen als col·lectius castellers (*), tot i que la redacció, com es pot comprovar en la reproducció que il·lustra aquest comentari, no fou gaire afortunada. Fins i tot algun eixerit va postillar en clau d'humor que l'any vinent potser ens hauran de donar una altra placa per haver fet el tres de nou.

Bé, deixem-nos de bromes, que aquest és un afer molt seriós. No caldria dir que com a castellers vilafranquins la Creu de Sant Jordi ens ha de produir una íntima satisfacció; això és inqüestionable. I també és cert que, tot i que ens sentim plenament gojosos d'haver plantat castells de nou pisos i d'haver estat la primera colla, en aquest segle, a descarregar-ne dos en una mateixa diada, semblantment ens plau de considerar que aquest guar-

i, tot un reconeixement

dó l'hem merescut també per la tasca de difusió del fet casteller que hem dut a terme a dins i a fora de la nostra geografia i, encara més, per l'evident to de catalanitat que, de molts anys ençà, hem procurat de donar a la nostra trajectòria casteller, cosa que probablement ens diferencia d'altres agrupacions que potser es creien les úniques que tenien dret a la preuada distinció.

En acabar la cerimònia, els quatre castellers que havien estat els primers dipositaris de les plaques lliurades a les colles de nou, es van fotografiar darrere la taula presidencial del saló de Sant Jordi del palau de la Generalitat i, poc després, els catorze castellers vilafranquins assistents a l'acte, juntament amb el nostre batlle, Joan Aguado, i el delegat de la Generalitat a les comarques barcelonines, Joan Raventós, ens vàrem fer la fotografia de ritual recordatori, al costat del president Pujol, al pati dels Tarongers del noble edifici institucional.

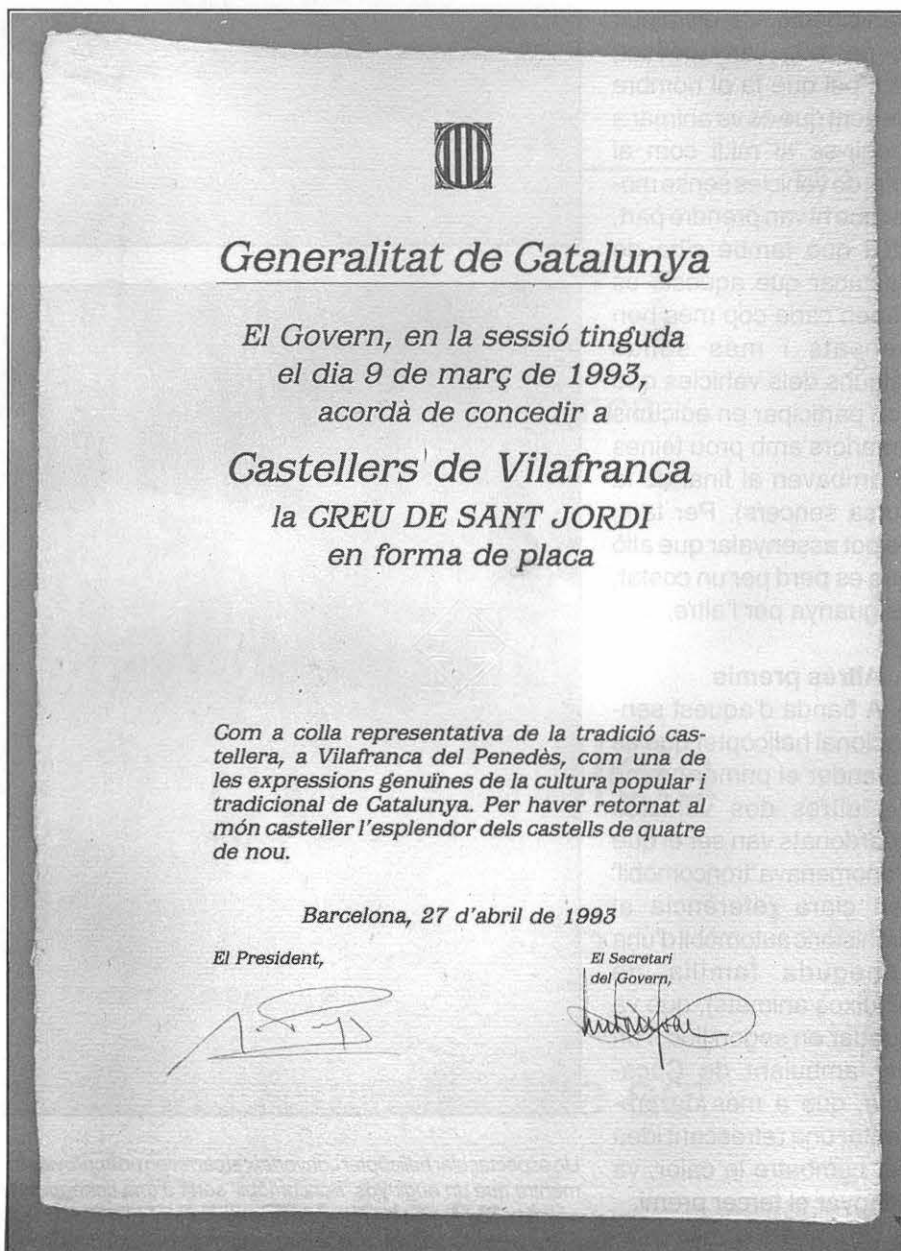
I com que l'atmosfera d'aquell seminocturn barceloní era amarada de catalanisme pertot arreu, la major part dels components de la delegació vilafranquina, amb la Creu de Sant Jordi de companya fidel, vàrem anar a sopar -pagant de la pròpia butxaca, que consti- a un cèntric i proper restaurant barceloní que duu el nom evocador (i adient per a la jornada que acabàvem de viure) de "Les Quatre Barres".

Encara -i tornem a la broma- una cosa més a afegir: ningú no ens podrà treure l'honor d'haver estat -ni que sigui per pocs minuts- la primera colla del món casteller a rebre la Creu de Sant Jordi. L'ordre alfabètic ens va donar un bon cop de mà...

Un casteller creuat

(*) Aquí cal recordar que el casteller Emili Miró (E.P.D.) ja l'havia rebut anteriorment, a títol individual.

A l'altra pàgina es pot veure el moment en què el president de la Generalitat, Jordi Pujol, lliura la Creu de Sant Jordi al primer cap de colla, Oriol Rossell; a sota la fotografia amb el president i, en aquesta pàgina, reproduïm el diploma acreditatiu i la fotografia que es van fer els representants de les quatre colles castelleres guardonades.

Un helicòpter aterra davant cal Figarot i guanya el Correverdura

Un espectacular helicòpter de colors vistosos va guanyar la vuitena edició del popular ral·li Correverdura, corresponent a l'any 1992, que va concentrar un total de seixanta-set participants pels carrers de Vilafranca. Aquest vuitè Correverdura es va fer, com en les edicions més recents, amb l'ajuda de les associacions de veïns de la vila i, per això, aquesta vegada es va acabar al barri del Molí d'en Rovira.

S'ha d'indicar que la participació va disminuir respecte a l'any passat, tant pel que fa al nombre de gent que es va animar a afegir-se al ral·li com al total de vehicles sense motor que hi van prendre part, tot i que també s'ha de destacar que aquests es veuen cada cop més ben pensats i més sòlids (alguns dels vehicles que van participar en edicions anteriors amb prou feines si arribaven al final de la cursa sencers). Per tant, es pot assenyalar que allò que es perd per un costat, es guanya per l'altre.

Altres premis

A banda d'aquest sensacional helicòpter que es va endur el primer premi, els altres dos vehicles guardonats van ser el que s'anomenava 'troncomòbil' (en clara referència al prehistòric automòbil d'una coneguda família de dibuixos animats), que va quedar en segon lloc, i un bar ambulant de Coca-Cola, que a més de presentar una refrescant idea per combatre la calor, va guanyar el tercer premi.

Un cotxe que volia emu-

Un espectacular helicòpter converteix el carrer en un improvisat camp d'aterratge, mentre que un enginyós 'troncomòbil' sortit d'una coneguda sèrie de dibuixos animats que fan per la televisió passeja amunt i avall; tot plegat només es pot veure una vegada a l'any, quan s'organitza un Correverdura.

lar els famosos totterrenys que corren un altre ral·li tan important com el Correverdura, el París-Dakar, també va obtenir un premi especial que reconeixia l'originalitat de la idea. A més a més, un munt de bicicletes ben guarnides i empolainades també es van emportar algun obsequi.

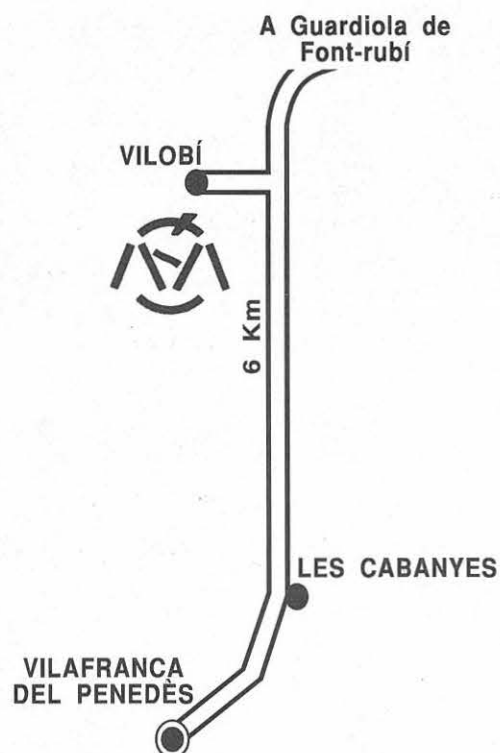
Com a anècdota curiosa, es pot explicar que, mentre es repartien els premis, una nena que n'havia de rebre un es va posar al davant del petit pòdium que s'havia muntat amb aquesta finalitat i mostrava ostensiblement el número de participant que duia a les espatlles perquè tothom el pogués veure bé, no fos cas que a algú li passés per alt de donar-li la merescuda recompensa.

Finalment, convé deixar constància en aquesta pàgina de "El Figarot" que als qui organitzen el Correverdura cada any els agradaria que hi participés més gent, tot i que estan convençuts que, només pel fet que cada any hi ha una colla d'animats seguidors d'aquest ral·li tan curiós, que munten algun vehicle fent servir la imaginació i que probablement només els deu fer servei en aquesta ocasió, només per aquesta raó, creuen que ja paga la pena de fer aquesta petit esforç. Per tant, des d'aquestes pàgines del nostre butlletí convidem tots els components de la colla a participar en el proper Correverdura, que segurament es farà la primera setmana de juny.

**La Comissió
del Correverdura**

AVGDA. DIPUTACIÓ, S/N - TEL. I FAX 897 85 36
08735 VILOBÍ DEL PENEDES

Bar Cal Figarot

Local social dels Castellers de Vilafranca

Plats combinats

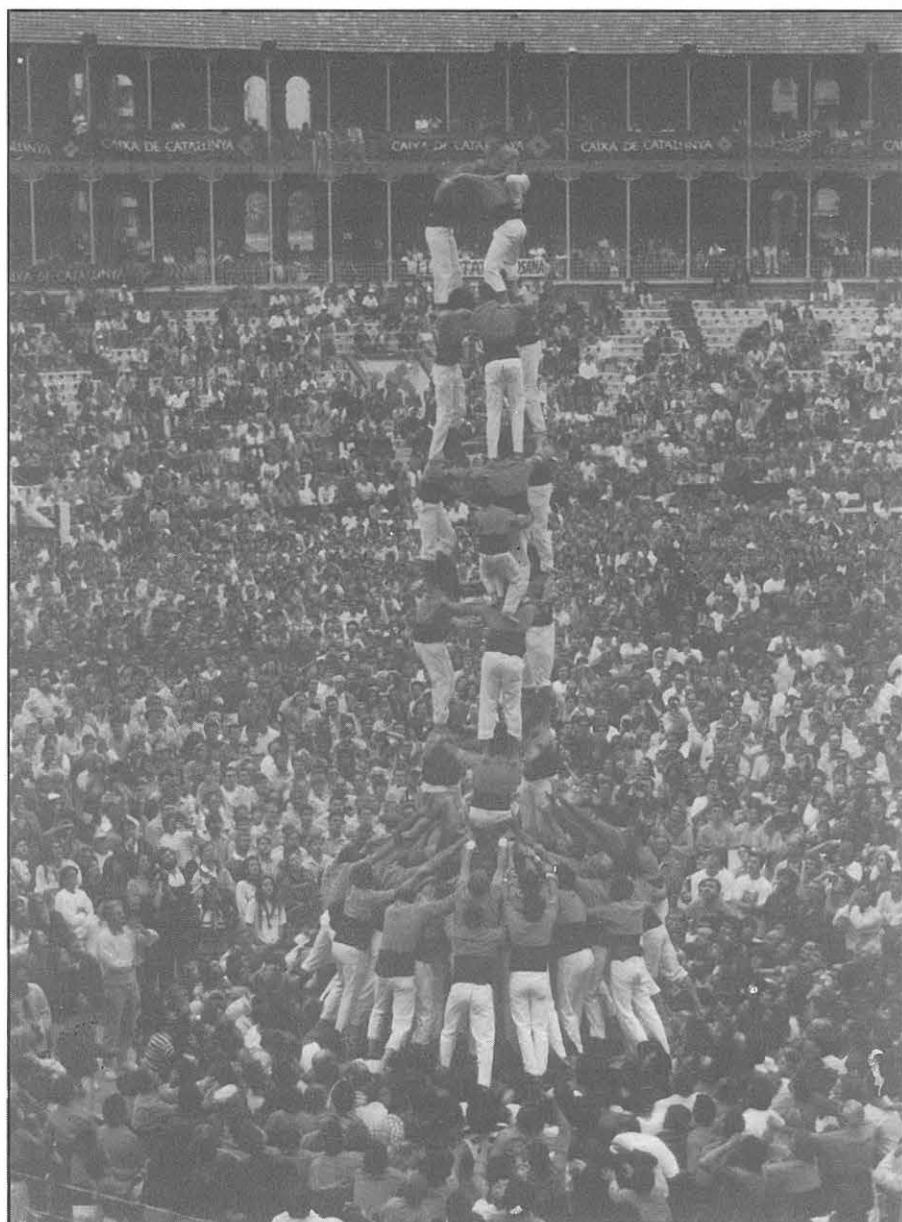
Pernil: país, 'recebo', bellota

Vedella amb rovellons

Especialitat de la casa: pilar de set

General Prim, 11 - Tel. 817 05 42

Què hi passa, a Tarragona?

És més que probable que no siguem gens exagerats si diem que no ens ha quedat gaire bon record de la participació de la colla a l'última edició del Concurs de Castells de Tarragona. Que no hi poguéssim fer cap castell de nou, les caigudes en la torre de vuit amb folre després de fer l'aleta i en un carro gros que ja tenia els quints fora, el fet que al cap i a la fi només hi descarreguéssim un cinc de set i la quarta posició final, tot plegat conforma una actuació que queda molt per sota del que podem aconseguir per la qualitat de la colla i, sobretot, molt allunyada d'altres exhibicions que vam fer abans i després del certamen tarragoní. Aquest balanç negatiu, que va tirar per terra les bones expectatives amb què vam anar al concurs, i la idea que no és la primera vegada que sortim de la plaça amb aquesta sensació, tot i que en el cas de l'any passat la fortuna ens va girar l'esquena més que en cap altra ocasió, ens mou a intentar esbrinar les causes d'aquests fluixos resultats. Creiem, a més a més, que no hi ha ningú millor que nosaltres mateixos per fer aquesta reflexió, ara que l'octubre ja és molt lluny, i d'aquí que les opinions que llegireu en aquest article siguin totes de castellers de la colla. Hem mirat, això sí, que veiessin els castells des de punts de vista diferents i, seguint aquest criteri, hem anat a buscar castellers d'edats molt variades i, per tant, amb missions molt diferents dins del castell. Amb la millor intenció i amb ànim constructiu cada un ens explica a la seva manera per què els Castellers de Vilafranca no aconseguim a Tarragona els castells que plantem en altres llocs.

**cinc castellers
exposen el seu parer**

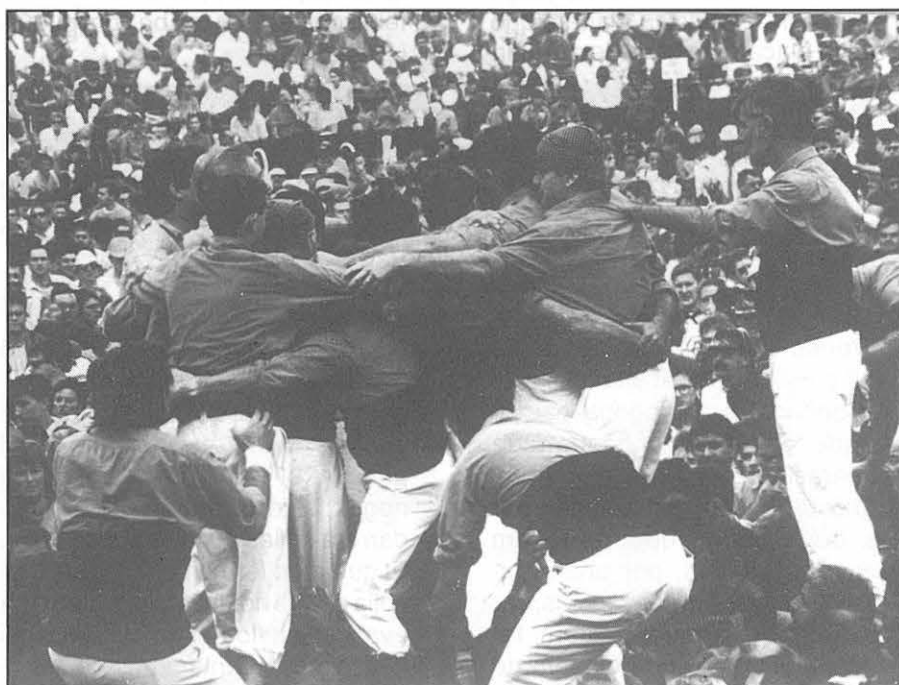
Àngel Grau: "És una diada molt llarga i cansa molt, a més dels nervis que sempre hi ha"

El Concurs de Castells de Tarragona és una diada molt llarga i cansa molt i, a més a més d'aquest cansament, sempre hi ha molts nervis. Tot junt fa que no hi fem els castells que hi voldríem fer.

Per Sant Fèlix, per exemple, és diferent. A Vilafranca hi ha molta afició pels castells que ens ajuda i la

gent va a fer pinya, i també podem preparar els castells tants cops com volem.

Per solucionar aquests problemes de Tarragona, crec que s'haurien de preparar més ràpidament els castells i que s'haurien de tirar amunt a la primera, encara que no estiguin del tot bé.

Xavi Pujol: "La influència de voler quedar en primer lloc fa que ens precipitem més, i per això pugem el castell amb massa nervis"

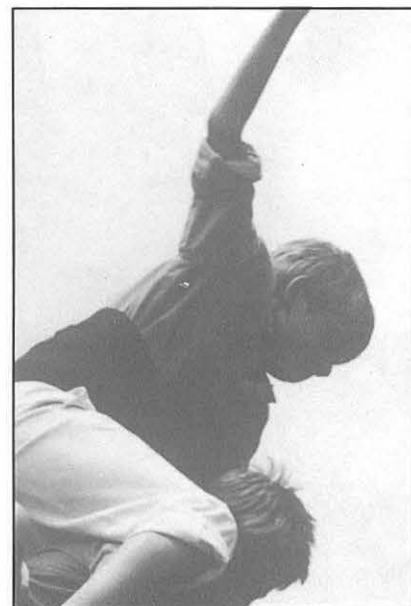
Sempre s'intenta buscar un perquè de les coses. En aquest cas, es tracta de saber la raó per la qual els Castellers de Vilafranca fem un mal paper a Tarragona, i això és ben difícil de dir.

Personalment, crec que la raó principal són els nervis. Som una colla capdavantera, fet que ha estat demostrat en moltes places d'arreu, però sembla que, a la plaça de braus, no hi aconseguim les fites que volem. Davant d'un castell de nou o de qualsevol altre que sigui molt valorat en el concurs, cal anar

amb més tranquil·litat i consciència. No cal pensar en els punts que ens donaran, sinó a fer un bon castell. La influència de voler quedar en primer lloc, fet que fa temps que busquem, fa que ens precipitem més, i per això pugem el castell amb massa nervis.

Cal mentalitzar-se que hem de fer una bona actuació al proper concurs, i per aconseguir-ho cal tenir tranquil·litat i sort i, sobretot, que no ens deixem influir pels resultats anteriors.

Podem fer-ho millor!

L'Àngel Grau, fill, diu que l'ambient de Sant Fèlix és molt diferent del de Tarragona.

Des de l'any 1986 ençà, hem intentat diverses vegades de fer el quatre de nou amb folre al Concurs de Tarragona, però de moment encara no ho hem aconseguit. L'última vegada va ser en l'edició passada i, pel fet que era el primer castell que tiràvem, va condicionar molt la resta de l'actuació.

El Xavi Pujol creu que els nervis influeixen molt en les nostres actuacions a Tarragona.

El Jacob Prat pensa que, al Concurs de Tarragona, l'únic que hi passa, si és que hi passa alguna cosa, és que no hi guanyem des de fa molts anys, i que la gent de Vilafranca no va a la plaça de toros de la mateixa manera que va a la plaça més castellera.

Jacob Prat: "Tots pensem massa en els punts i, en canvi, no s'hi hauria de pensar gens"

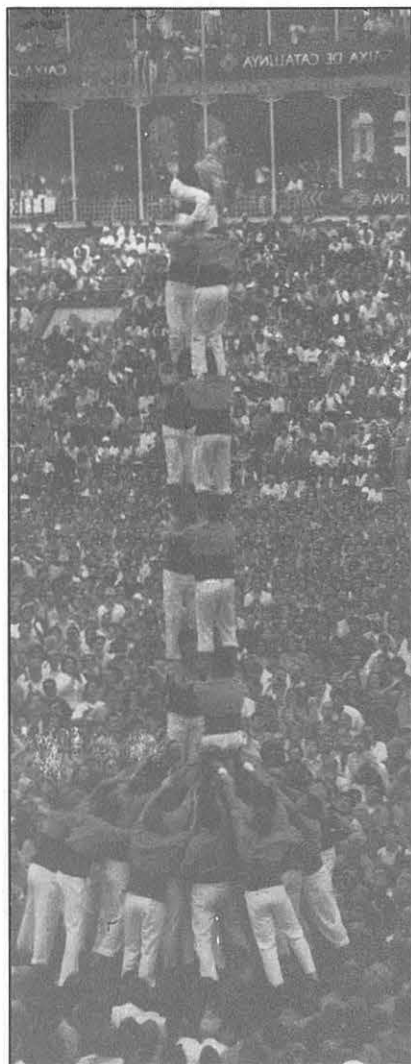
Abans de donar la meva opinió sobre la participació de la nostra colla als concursos de Tarragona m'agradaria deixar ben clar que no estic a favor de la formulació d'aquesta pregunta (què hi passa, a Tarragona?), ni pel seu sentit, ni pel que pugui significar la resposta. No crec que sigui un problema concret de Tarragona, i misèries. Tampoc penso que jo tingui cap resposta concreta i, d'entrada, el primer que se m'acut de dir és que no hi passa res. Tot i això, hi afegiré quatre 'xorrades'.

Crec que el que passa a Tarragona, si és que hi passa alguna cosa, és que no hi guanyem de fa temps. S'ha de dir, però, que la gent de Vilafranca no va a la plaça de toros de la mateixa manera que va a la plaça més castellera, quan

s'hi han de fer castells grossos. D'altra banda, penso que és una cosa normal.

A part d'aquest fet, no estic d'acord que a Tarragona no aconseguim castells importants. Crec en canvi que, altres anys, hi hem fet castells grossos. Aquest últim cop, els assajos havien anat molt bé, però a la plaça ens va caure el quatre de nou, que són coses dels castells d'aquesta alçada, i aquesta caiguda va marcar la resta de la diada.

Pel que fa als nervis que provoca el fet que hi hagi punts pel mig, crec que tots plegats pensem massa en aquests punts i, en canvi, no s'hi hauria de pensar gens. A l'hora de la veritat, l'únic que has de fer és la feina que et toca tan bé com puguis i prou.

La torre de vuit amb folre carregada va ser el castell més destacat que vam fer a l'últim Concurs de Tarragona. Fins i tot aquest castell que tenim tan segur no ens va sortir bé del tot. Com en aquest cas, durant la jornada vam haver de muntar molts folres en una jornada en què la sort no ens va acompanyar gens.

Jordi Ferré: "Vam fer bé de tirar el tres de nou perquè vam demostrar que no anàvem a guanyar un lloc, sinó a mantenir la imatge d'una colla de castells de nou"

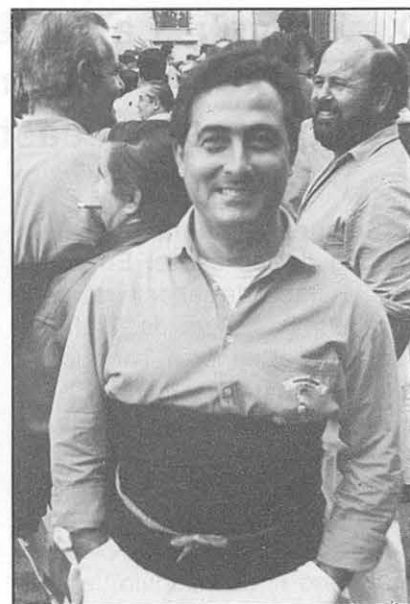
Penso que els Castellers de Vilafranca no vam fer un bon paper al Concurs de Tarragona passat perquè ens faltava bastant de preparació, per una banda, i perquè hi anàvem bastant condicionats per les dues colles que portàvem sempre al davant, per una altra. Nosaltres estàvem convençuts, per les actuacions que havíem fet anteriorment i pel que sabíem de les altres colles amb què competíem, que lluitaríem per aconseguir el primer lloc amb la colla Joves, i no, com vam haver de fer després, també amb la colla Vella.

El fet d'haver de desmuntar el quatre de nou, també ens va fer posar bastant nerviosos i, per culpa d'aquests nervis, a la segona vegada el vam tirar amunt tot i que sabíem que estava molt obert i que era pràcticament impossible carregar-lo. De fet, en la torre de vuit ens va passar el mateix.

Pel que fa al tres de nou, sabíem que no l'havíem assajat, però, en la meva opinió, crec que va fer bé perquè vam demostrar que no anàvem a guanyar un lloc, sinó a mantenir la imatge d'una colla de castells de nou, cosa que, si haguéssim tirat el tres de vuit, encara que l'haguéssim descarregat i

haguéssim guanyat un lloc, hauríem perdut la imatge que tenim.

Per acabar, si resumim tots els punts, veurem que, com he dit al principi, el factor principal era el neguit, el fet que anéssim sempre darrera de les dues colles de Valls. El que crec fermament és que una colla com la nostra mai no intentaria avançar un lloc en la classificació d'un concurs fent un tres de set.

El neguit provocat pel quatre de nou va ser determinant segons el Jordi de Vilanova.

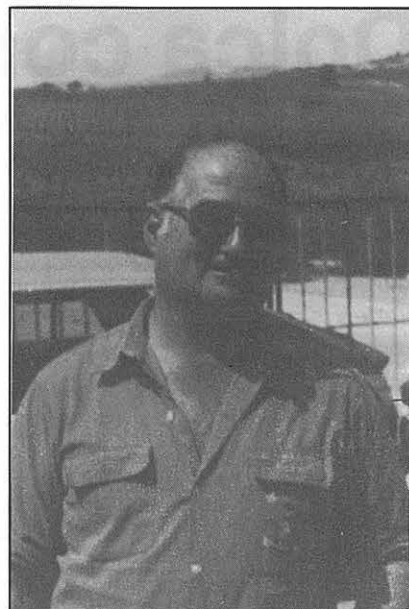
Cisco Mallofré: "Enguany, penso que el problema va ser que hi anàvem poc preparats"

En altres temporades, moltes vegades la nostra colla tenia castells com són la torre de set i el tres i el quatre de vuit i per culpa de la mala sort no els podíem descarregar tots tres a Tarragona.

Enguany, penso que el problema va ser que hi anàvem poc preparats. Teníem el quatre de nou, però no el tres de nou, encara que s'havien fet tots els esforços per part de la tècnica i de tots. Pel que fa al primer castell, penso que hi va influir el fet que no hi va pujar la mateixa gent que ho va fer en el quatre de nou de la Festa Major. Pel que respecta al tres, crec que durant tota la temporada havíem anat pel tres de nou quan encara no s'havia descarregat el tres de vuit. Per tant, em sembla

que primer calia assegurar el tres de vuit, sobretot per no espantar la canalla i per agafar confiança, i després anar pel tres de nou. Hem de pensar que la temporada sembla llarga, però es fa curta per preparar els castells grossos. En canvi, en altres diades, com per exemple en el cas de la diada de la Festa de la Colla, ja hi vam anar més preparats.

A part de tot això, també penso que hi influeix el fet que no hi acostumem a tenir sort, en el concurs, i que potser ens hi falta una mica d'amor propi. A grans trets, aquest és el meu parer, tot i que, lògicament, aquesta qüestió encara es podria analitzar més detalladament, però les causes principals crec que són aquestes.

El Cisco Mallofré diu que no acostumem a tenir sort a Tarragona i que ens hi falta una mica d'amor propi per afrontar les adversitats.

Els castells de nou se'ns van tornar a posar travessers a la plaça de toros tarragonina. Per ara, l'única vegada que hi hem pogut fer un castell d'aquesta alçada va ser l'any 1988 quan hi vam carregar el tres de nou amb folre. Aquesta mala ratxa s'ha de trencar com més aviat millor i l'any que ve tindrem una altra oportunitat per aconseguir-ho.

flors i plantes el grèvol

c/. Pere III, 39
Vilafranca del Penedès

Tel. 817 29 20

Dolça companyia

Que els castells i el santoral tenen molta més relació del que aparentment sembla, és una veritat que els qui coneixen bé els dos temes cada cop tenen més clara. Així, ningú no discuteix que les grans diades s'aparellen sempre amb noms de sants i santes, i tothom entén que, quan se n'acosta alguna, els castellers de cada colla sàpiguen a qui s'han d'encomanar, si més no, per sortir a la plaça amb la seguretat que els fets no els seran adversos.

I si aquesta és una evidència acceptada arreu, per a nosaltres, els castellers vilafranquins, la relació encara és més evident. Com es poden explicar, si no és acceptant la intercessió del venerable màrtir, les grans exhibicions dels 'sant Fèlix' dels últims anys?, ¿Què és el que ens ha permès de descarregar castells de nou a dojo si posem en dubte que, pel cap baix un cop a l'any, tenim 'tots els sants' de cara? I encara l'any passat vam tenir la propina d'una santa Llúcia que, a banda de conservar-nos la vista seguint la protecció que li és inherent, ens va guardar les forces fins al desembre perquè poguéssim fer un altre castell de nou. Per tot plegat, no és gens estrany concloure que, comptant amb l'imprescindible treball de preparació de cada divendres, la presència d'un inspirador celestial ens acaba de posar a to.

Sóc del parer que precisament per aquest motiu, perquè ens trobem desprotegits i no tenim cap punt de referència, el concurs de castells de Tarragona ens és tan esquiu. Ballant amunt i avall en el calendari, la trobada tarragonina fuig de la tradició castellera de conèixer una diada pel

sant que s'hi celebra. És, doncs, una jornada mancada de personalitat, a qui no se li sap cap advocació i que només es coneix pel fet que es tracta d'un concurs -contraris en essència a la calma, la ponderació i la serenor que exigeixen les empreses que demanen temps i sensatesa- i perquè s'esdevé damunt l'arena d'una plaça de toros -escenari de festes en què es valora la gesta individual i no pas l'esforç col·lectiu-.

Per infondre a aquesta manifestació biennal un esperit que s'avingui més amb la nostra idiosincràsia,

Amb la dolça companyia de l'Àngel de la Guarda, a Tarragona no ens sentiríem sols.

proposo que s'acordi de situar el certamen a data fixa. D'aquesta manera, tots els castellers sabrien a què s'haurien d'atenir i, amb els anys, s'arribaria a conèixer, no pas per circumstàncies competitives i fortuïtes, sinó per raons hagiogràfiques, amb la qual cosa guanyaria el caràcter i el geni que té, posem per cas, el trenta d'agost.

Posats, doncs, a trobar una advocació convincent, i atès que la diada ha de caure a la primeria d'octubre, ens podríem quedar al dia u mateix, quan s'honora sant Alcí, per allò de la semblança fonètica amb un verb tan casteller com 'alçar', sense perdre de vista l'altre patró de la jornada, sant Isop, advocat dels lletjos i dels geperuts, dels contrafets en general i de les persones de mala fesomia -no cal dir que més d'un s'hi sentiria molt identificat-; també es podria triar el dia quatre, sant Francesc d'Asís, però l'obligació de fer almoïna a pobres i rodamons que ens imposa no sembla gaire apropiada per disputar un concurs; sant Prim i sant Felicià, venerats el dia sis d'octubre, com a mínim tenen noms prou adequats per conformar els trets d'un casteller, i ja no caldria que hi afegíssim res si s'escollís el dia set, el de la Mare de Déu de la Victòria. Però si em deixessin donar el meu parer, jo em quedaria amb el segon dia d'octubre, festa de l'Àngel de la Guarda. Sota sa dolça companyia, estic segur que hi retrobaríem l'empar decidit i precís que ens permetria de descarregar el que convingués.

L'àngel de la guarda

Per endavant

Dia 16 de maig - **Fires de Maig**, castells de vuit a dojo.

Dia 21 de maig - **Santiago de Compostel·la**, al "Xacobeo" i a menjar molt marisc.

Dia 23 de maig - **Valldoreix**, a la festa d'Unió Democràtica.

Dia 5 de juny - **Vilafranca**, Torneig de l'Anxaneta.

Dia 19 de juny - **Barri Poble Nou**, festa del barri.

Dies 26 i 27 de juny - **Irun**, una sortida a Euskadi.

Dia 30 de juny - Sortim cap a **Eslovènia** i altres països.

Dia 18 de juliol - **Els Monjos**, una altra sortida de compromís.

Dia 25 de juliol - **Sant Jaume dels Domenys**, actuació al migdia. Per no perdre el ritme no podem deixar passar aquesta actuació sense fer castells de vuit.

Dia 8 d'agost - **Santa Coloma de Queralt**, inauguració de la maqueta del monument al quatre de vuit.

Dia 22 d'agost - **L'Arboç del Penedès**, assaig general de cara a la Festa Major.

Dies 29, 30 i 31 d'agost - **Vilafranca del Penedès**, sortida d'autocars des de cal Figarot per anar a la plaça de la Vila a fer castells de nou. A cal Molas, esmorzar gratuït.

JOSEP FERRET i MATEU

Santa Margarida i els Monjos

Baco de Plata

Sauvignon 1991

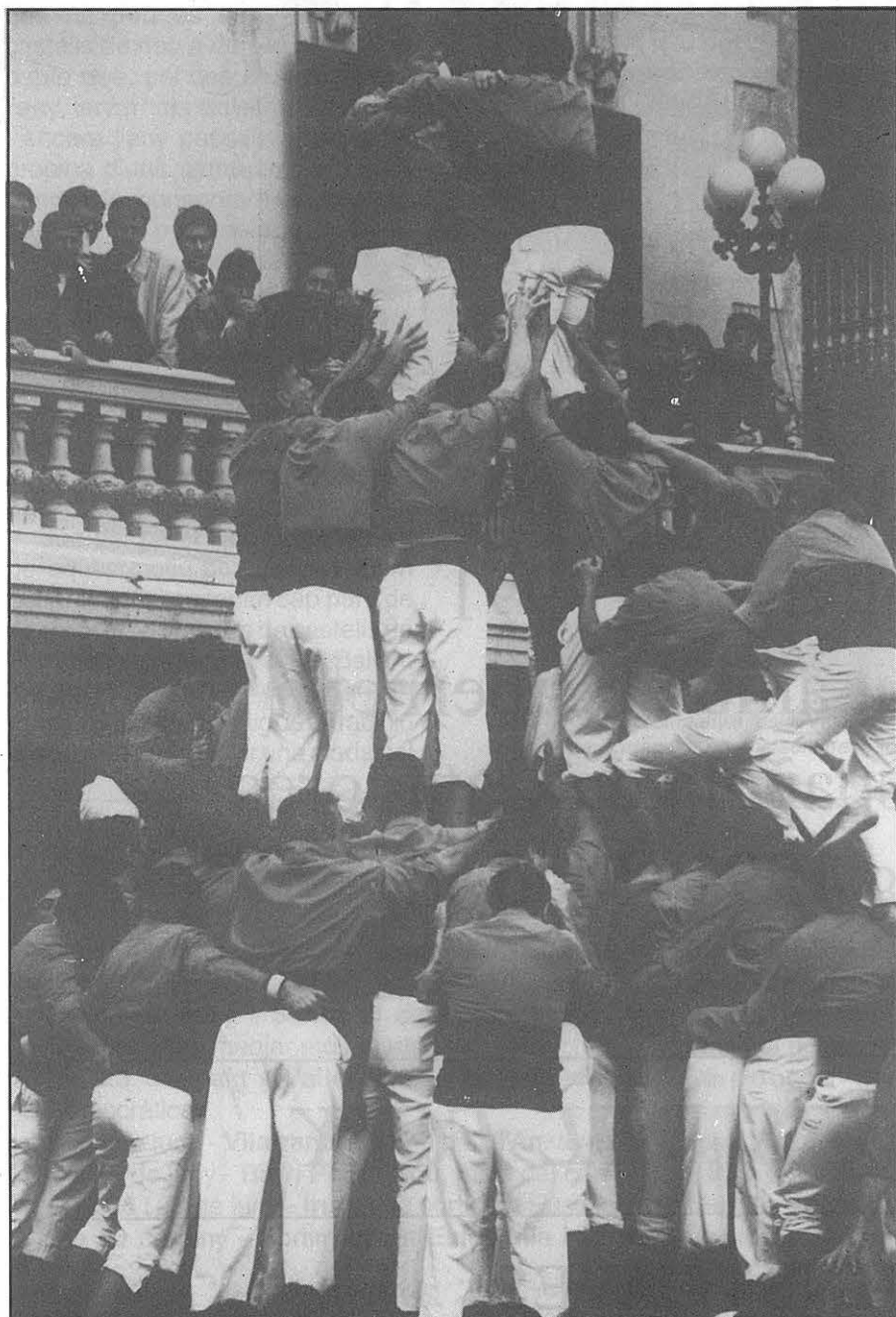
Obtingut amb el cabernet a
Unión Española de Catadores
Maig 1991 (Madrid)

CELLERS DEL FOIX

VINS i CAVES

Què li falta, a la torre de nou? (II)

Com deveu recordar, a l'últim número de "El Figarot" vam publicar un article en què diferents persones de la colla i de fora exposaven la seva visió de la torre de nou amb folre i manilles i manifestaven el que ells creien que li faltava perquè s'aconguís. Entre d'altres opinions, vam voler comptar amb la d'experts castellers d'altres colles i, entre aquestes, vam demanar la col.laboració de l'ex-cap de la Colla Vella dels Xiquets de Valls, Guillem Bartolí. Malauradament, quan ens va arribar el seu escrit, "El Figarot" ja era imprès i, per tant, va ser impossible de fer-hi sortir un parer tan autoritzat. Això era al maig de l'any passat. Com sigui que, un any després, som on érem, és a dir, que, tot i l'intent de la diada de Tots Sants de l'any passat, la torre no ha tirat més amunt, i com sigui que ens sembla que no podem deixar passar per alt el criteri d'un casteller amb tanta solera i experiència, fem una mena d'addenda a l'article "Què li falta a la torre de nou?" del número passat i hi afegim una nova opinió, la de Guillem Bartolí.

Falta gent a les manilles

Quan un company vilafranquí em va demanar una col.laboració per a la revista "El Figarot" perquè exposés la meua opinió a l'entorn del dos o torre de nou amb folre i manilles que durant tres temporades han intentat els Castellers de Vilafranca, vaig sentir una gran il.lusió. Però, a la vegada, també vaig sentir que tenia davant un gran compromís ja que sempre sóc clar i contundent en les meves afirmacions i/o puntualitzacions i, a vegades, no ens enganyem, això no agrada massa al receptor. Dit d'una altra manera, hi ha vegades que no s'interpreta una afirmació de la forma com s'ha volgut dir. Sigui com sigui, accepto la responsabilitat i, seguidament, faré algunes observacions del que jo penso d'aquest gran castell. He de dir també que he vist tots els intents que fins ara s'han fet.

En primer lloc, vull manifestar que sento un gran respecte i admiració pels Castellers de Vilafranca, per la seva valentia d'enfrontar-se amb un castell de tantes dificultats tècniques i perquè, després de quatre intents no gaire reeixits, continuïn acariciant la idea de l'èxit. Si dic que no van ser gaire reeixits és perquè sempre he considerat que tot intent en què no

"Tinc el convenciment que el castell és factible, però penso també que posar dotze homes a les manilles és un nombre massa reduït per poder-lo aguantar"

"Una alternativa seria, per mi, augmentar el nombre de castellers a les manilles, mantenint un equilibri entre el folre i la pinya"

"Si alguna vegada veig plantat un dos de nou amb folre i manilles, no posaré mai en dubte la seva validesa pel fet de veure-hi més gent al folre i les manilles que en els quatre que fins avui he vist provar"

es posi aixecador queda molt lluny de la realitat. Intueixo, però, que dins la colla vilafranquina hi ha d'haver una forta dosi de seriositat, de disciplina i d'unitat entre els dirigents i els dirigits, arma fonamental i obligada per aconseguir fites importants. Perquè no oblidem que ho és molt, d'important, aquesta fita, ja que no hi ha constància que en el segle passat mai s'hagués aconseguit, i ni tan sols intentat. A més, la història ens demostra que, el que no van fer els nostres avantpassats en matèria castellera, comporta moltes dificultats.

Particularment, tinc el convenciment que el castell és factible, però penso també que posar dotze homes a les manilles és un nombre massa reduït per poder-lo aguantar, en el cas que no es pugui comptar en un moment determinat amb efectius immillorables, des de baixos fins a l'enxaneta, cosa molt difícil d'aconseguir en una mateixa colla i en el mateix moment.

Una alternativa seria, per mi, augmentar el nombre de castellers a les manilles, mantenint un equilibri entre el folre i la pinya; aquesta havia estat sempre la meva idea. Per això, quan, en el llunyà 1982, el bon amic i plorat gran casteller Àngel Batet m'insistia una i cent vegades

que en lloc del tres de nou provéssim el dos o torre de nou, no li vaig acceptar mai la idea perquè considerava que hi faltava gent, tot i que en aquells moments en teníem molta, però jo no veia que fos suficient.

Ara bé, sota aquest plantejament, he de fer una pregunta. Què passaria si una colla decidia de provar-ho així? Amb tota seguretat, segons quina colla fos, es provocaria un gran rebombori. Fets consumats aquests darrers anys ens ho confirmen. Com a exemple, podem citar que la puresa dels folres del quatre i del tres de nou dels primers cinc anys se n'ha anat en orris. El tres de vuit per sota que es va intentar ja va néixer amb una forta polèmica. Amb tot, aprofito l'avinentsa d'aquest treball per denunciar possibles esdeveniments, i amb la seriositat que em caracteritza, avanço quina en seria la meua interpretació, sigui quina sigui la colla que ho posés a la pràctica. Si alguna vegada veig plantat un dos o torre de nou amb folre i manilles, no posaré mai en dubte la seva validesa pel fet de veure-hi més gent al folre i les manilles que en els quatre que fins avui he vist provar.

Potser m'he desviat un xic del que m'havien demanat, però penso

Guillem Bartolí va ser cap de la Colla Vella dels Xiquets de Valls i actualment n'és un dels castellers més emblemàtics.

que és un tema prou important per fer-lo constar. S'hi pot estar d'acord o no, però s'ha d'acceptar que, almenys, és una opinió honesta perquè, tant a la plaça com fora, pot haver-hi rivalitat -hi ha d'haver rivalitat-, però sempre ha de predominar el respecte, millor dit, jo diria que hi ha d'haver un gran respecte.

Pit i amunt, vilafranquins !

Guillem Bartolí i Balañà

Ex-cap de la Colla Vella dels Xiquets de Valls

Cal Figarot acull la presentació del compact disc d'un dels grups de grallers de la colla

Els Grallers de Vilafranca -Colla de Mar- enregistren el primer compact disc amb música de gralla

El divendres 5 de març tenia lloc, a la nostra seu social, la presentació del primer compact disc dels nostres Grallers de Vilafranca -Colla de Mar-. Aquest CD, editat per la Fonoteca de Música Tradicional Catalana, pertany a la sèrie "Mostres de Música Tradicional", i és el primer de la història que inclou íntegrament música de gralles. L'edició, a banda del disc en si, ofereix també un opuscle amb abundosa informació sobre l'instrument, els seus antecedents i parentiu, el grup de grallers com a formació, la relació històrica dels grallers a Catalunya (1800-1970), etc. També inclou diversos articles sobre els Grallers de Vilafranca -Colla de Mar-: la història, el repertori, el "Ball de Gralles" com a exponent més característic del grup, etc.

Durant la presentació del compacte a cal Figarot, els cinc components dels Grallers de Vilafranca -Colla de Mar-, que sabien que ocuparien un lloc d'honor en l'acte, van canviar la seva tradicional indumentària -amb camisa i faixa- per una altra -amb americana i corbata- que, si bé és més incòmoda, no els va fer desentonar. I tampoc van desentonar gens ni mica quan van tocar unes quantes peces que s'inclouen en el disc.

*Jaume Rafecas:
"La síntesi entre
allò que té
d'ancestral la gralla
i la tecnologia punta
que significa el disc
compacte constitueix
tot un paradigma de
la conservació del
nostre patrimoni
cultural"*

Jaume Rafecas, un dels components dels Grallers de Vilafranca -Colla de Mar-, va presentar el disc compacte, que és un recull d'algunes peces de ball, i va fer una defensa de la gralla com a instrument apte per interpretar qualsevol mena de música.

Jaume Palau, vice-president de la junta del Patronat dels Castellers de Vilafranca, va indicar que els castellers de la camisa verda estan molt satisfets que els Grallers de Vilafranca -Colla de Mar- sigui un dels grups de grallers que els acompanyen en les sortides.

L'acte de presentació va constituir tot un èxit, tant per l'assistència de públic com pel clima de satisfacció que es reflectia en tots els rostres; especialment, no cal dir-ho, en els dels nostres veterans grallers, els quals acudien a l'esdeveniment adientment abillats amb americana i corbata.

En nom de la Direcció General del Patrimoni Cultural i dels Castellers de Vilafranca, organitzadors del I Concurs de Gralles -el novembre del 89- i de la presentació d'aquest disc, en Joan Bosch va anar introduint els diferents oradors. En primer lloc, i en representació de la colla, Jaume Palau va agrair l'assistència de tots els presents i la iniciativa de les institucions oficials de tirar endavant aquest projecte. Va dir després que *"per als Castellers de Vilafranca és una gran satisfacció i una veritable joia poder acollir la 'Colla de Mar', que tant ha fet per la cultura musical del nostre poble"*.

Peces de ball

A continuació va parlar en Jaume Rafecas, component de la Colla de Mar, que va començar conclouent que tots els cinc components del grup estaven molt satisfets i contents: perquè es tractava del seu segon disc, després de l'LP de la Festa Major del 86, musicalment

molt més complex i difícil; perquè consideraven que el resultat era bastant satisfactori, i perquè constituïa el primer CD amb contingut íntegre de música de gralla. Segons Rafecas, *"la síntesi entre allò que té d'ancestral la gralla i la tecnologia punta que significa el disc compacte constitueix tot un paradigma de la conservació del nostre patrimoni cultural"*.

Pel que fa al repertori, va dir que estava constituït totalment per peces de ball, modalitat que va definir com a especialitat del grup. Va exposar les tres possibilitats que recollia: peces antigues escrites expressament per a gralla, peces escrites per a d'altres instruments i adaptades a la gralla, i peces actuals escrites expressament per a gralla. En aquest darrer aspecte, que va considerar quantitativament encara massa escadusser, va agrair la col·laboració de Bernat Rovens-trunk i Blas Coscollar. Hi va afegir que totes les peces menys una eren interpretades a tres veus, i amb els tres tipus de gralla existents: seca, de dues claus i de quatre claus. Rafecas va aprofitar l'ocasió per fer una defensa de la gralla com a instrument, en els balls, d'interpretar qualsevol tipus de música, i que el seu grup considera bàsic que vagi adaptant els nous ritmes musicals si vol esdevenir un instrument

folklòric, però també realment popular.

Va acabar recordant la concepció una mica polèmica del I Concurs de Gralles, al qual *"el grup s'hi va presentar bàsicament perquè el premi consistia en l'enregistrament d'un disc, màxima aspiració de tot músic"*, però respectant les diverses postures sobre el tema, en intencionada al·lusió als molts grallers de Vilafranca i d'altres llocs que es barrejaven entre el públic. Tot agraït que la Generalitat, l'Ajuntament i la Comissió de Cultura de la colla verda ho haguessin fet tot possible, va demanar més iniciatives en aquest sentit, sigui en forma de concurs o de qualsevol altra.

I finalment, Rafecas va agrair sincerament la presència de tots els assistents, grallers, castellers i públic en general, als quals va considerar com a *"especialment sensibles a la música de gralla i la seva qualitat, cosa que és molt ben rebuda per tot graller"*.

Vila grallera

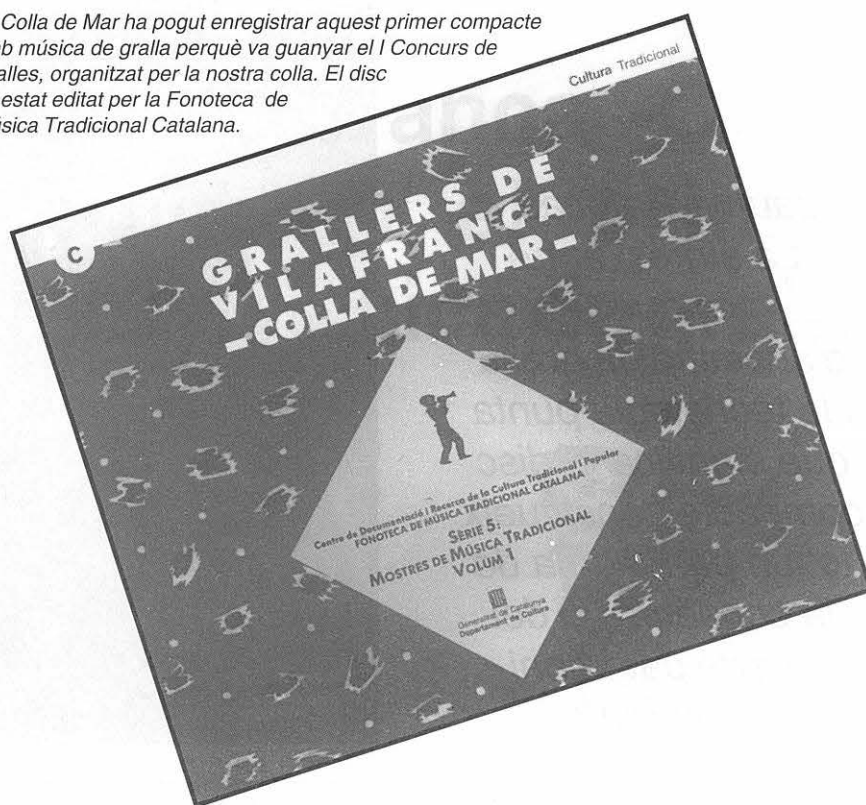
El coordinador de la Fonoteca de la Generalitat, senyor Josep Crivillé, va glossar l'edició discogràfica tot destacant-ne el repertori vuitcentista i de la primera meitat del segle XX, la diversitat -en el temps i en l'espai- dels autors de les peces, i la relació de "grallers vells" i de documentació

sobre la gralla que presenta l'opuscle adjunt. Finalment va "remarcar la sonoritat característica dels Grallers de Vilafranca -Colla de Mar- i la seva interpretació acurada i vibrant d'un repertori no gens fàcil, la qual esdevé model i repte per assolir noves fites en la interpretació d'aquest instrument".

El senyor Antoni Anguela, en nom de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat, va definir el disc com el punt de partida d'una sèrie que, entre d'altres, va fomentant i donant suport a la cultura musical popular i tradicional que tantes persones i en tan diverses modalitats conreen dia a dia. Tot fent referència a les restants activitats de la Direcció General, va felicitar els grallers i els va encoratjar a mantenir la seva aportació a "anar mantenint viu el nostre patrimoni".

Va tancar l'acte el senyor Joan Aguado, alcalde de Vilafranca, tot definint la nostra vila com a "capdavantera de tot un caliu que comporta la recuperació i les noves aportacions a la cultura popular i al folklore de Catalunya. Podem dir amb veu ben alta que des de Vilafranca n'aportem i en volem aportar una part important". Va agrair l'esforç del Departament de Cultura i de la Colla de Castellers i, reprenent la crida que en Jaume Rafecas havia fet a les iniciatives institucionals, la

La Colla de Mar ha pogut enregistrar aquest primer compacte amb música de gralla perquè va guanyar el I Concurs de Gralles, organitzat per la nostra colla. El disc ha estat editat per la Fonoteca de Música Tradicional Catalana.

va revertir com un al·licient que continuï movent les persones i les entitats, a banda del suport institucional, a treballar dia a dia en aquestes tasques.

Va acabar felicitant els Grallers de Vilafranca -Colla de Mar- als quals "vull cedir no la paraula, sinó la gralla". Els grallers van tocar dos dels ballables inclosos al disc, i van

cloure el breu concert amb un vibrant "Toc del castell". I mentre sonava el compacte, el cava corria amunt i avall i els grallers, visiblement emocionats, rebien amb una gens dissimulada satisfacció les felicitacions i, com si d'un conjunt de fama es tractés, les peticions d'autògrafs i dedicatòries als seus primers exemplars del disc.

Al seu servei

erreteria
BADIA

C/. Clascar, 12 - Telèfon 890 17 04
VILAFRANCA DEL Penedès

Tenim pàrquing per als nostres clients

Pirates, no; castellers

Si els almogàvers van constituir-se amos i senyors de tota la Mediterrània, poc en va faltar perquè nosaltres poguéssim dir el mateix adaptant-ho a la invasió a la Blanca Subur de què vam ser protagonistes. Cal matitzar, però, un aspecte molt important: nosaltres no anàvem a "conquerir" emprant la violència sinó

tot al contrari, de la manera més pacífica i cordial possible, amb la intenció de passar una bona estona plegats. La "violència" i la lluita - "constant, sense treva"-, les deixem per quan som a la plaça.

Dit i fet, el desembre passat vam celebrar la nostra festa en el local del Casino Prado de Sitges, variant

una mica la tònica dels darrers anys i trencant la línia del "serveixi's vostè mateix". Aquesta vegada ens van entaular, i de quina manera!

La pista i el pati de butaques del saló "assaltats" per unes taules llarguíssimes, igual que les llotges del voltant i del primer pis. Arribem a ser deu més i ens col·loquem a l'escenari.

Un bon sopar, regat amb vins i caves de la nostra terra, va donar pas al lliurament de fotos i records a la canalla que constitueix el pom de dalt seguit dels parlaments de l'alcalde de la nostra vila, Joan Agudo, -molt eufòric, per cert- i del nostre cap de colla, Carles Domènech, qui, com cada any, va anomenar-nos una per una les seves previsions/voluntats de castells a aixecar en les principals diades castelleres d'aquesta temporada. Com sempre, també, amb la gran dosi d'optimisme que el caracteritza.

Després, un vídeo produït i interpretat per membres de la colla, que ens presentaven en to de sàtira i bon humor diversos personatges de la junta, alguns d'ells força ben aconseguits. La vetllada no s'havia acabat ja que, tot d'una, ens anunciaven que l'espectacle anava a començar. I així va ser, tot un seguit de cançons interpretades pels artistes del local, algunes amb senyores una mica lleugeretes de roba però sense escandalitzar, que feien embadalir més d'un, amb la consegüent empenyamenta de la parella.

Deixem punt i a part per anunciar el que va ser el plat fort de la revista: l'aparició a l'escenari de dos fornits i eixerits germans castellers (com els seus pares, *of course*) acompanyant una artista en l'adaptació d'una cançó a la nostra fita més volguda: la torre de nou. A destacar l'excel·lent paper d'ambdós personatges, fet amb rigor i professionalitat, i el mal de panxa que ens van fer agafar de tant de riure. Des d'aquestes ratlles els encoratgem que ens preparin una altra sorpresa per a la/les propera/es festa/es, perquè ens remati el bon regust que ens va deixar aquesta passada, una nit de la tardor, a Sitges.

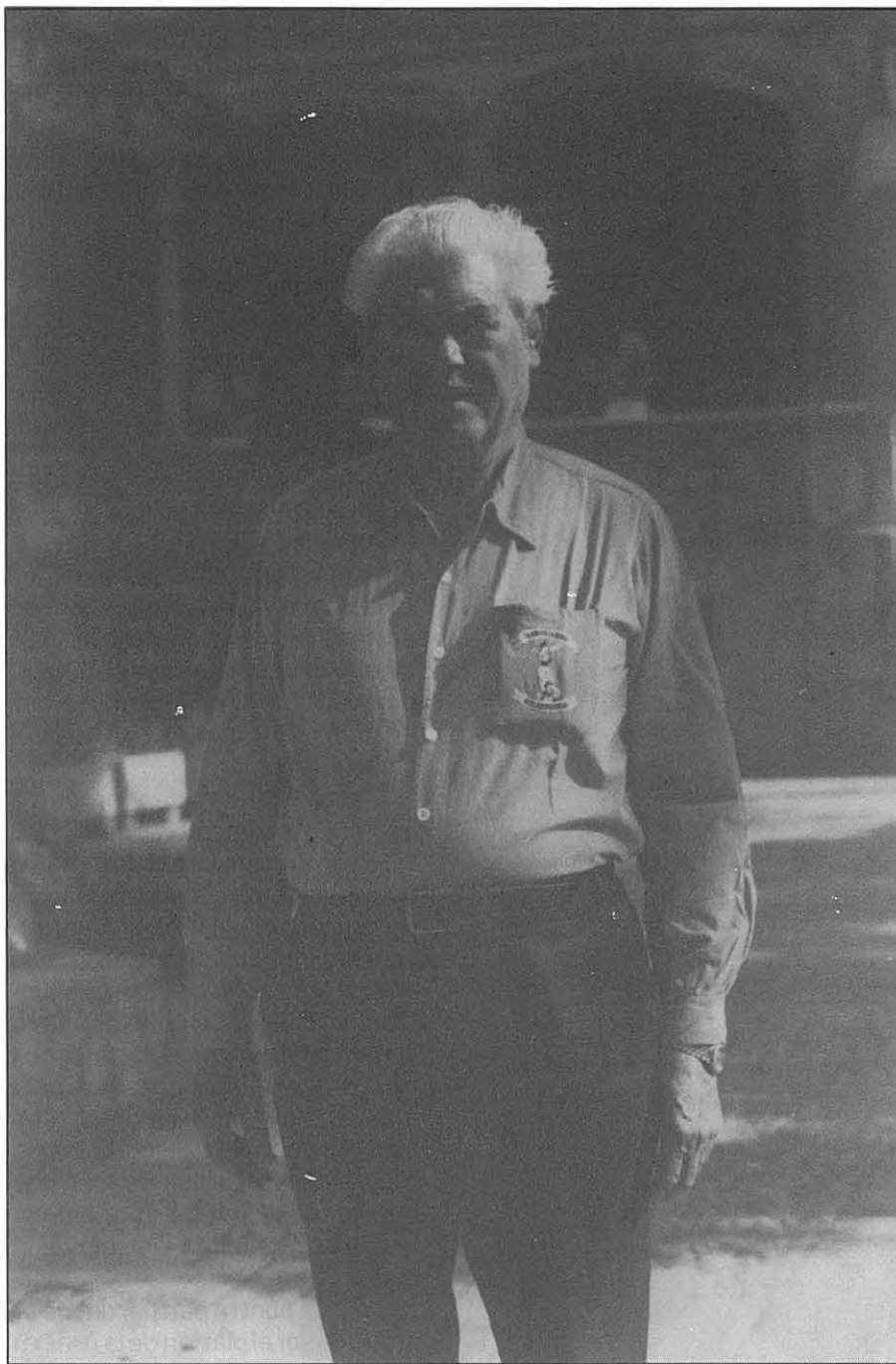
Tota la platea, les llotges i el primer pis van quedar plens de gent que va degustar un bon sopar i, en acabat, va veure l'espectacle de varietats que va oferir la companyia del Casino Prado de Sitges.

Tot i que, a primer cop d'ull, sembla una actuació de tres humoristes al Paral·lel, els més desperts ja deuen haver endevinat que es tracta del moment que l'alcalde dirigeix unes paraules a tota la colla.

En record de l' "Alejo" Fleitas

Adéu, "Canari"!

L' "Alejo" va arribar a la nostra vila pel març del 1940, encara no un any després, doncs, de l'acabament d'aquella guerra incivil que havia enfrontat les dues Espanyes per espai de gairebé tres anys. Pertanyent a la lleva del 41, s'enrolà posteriorment, com a soldat de l'arma d'infanteria, a la cèlebre "División Azul" que lluitaria al costat dels alemanys a diversos indrets del front soviètic. Arran d'aquesta aventura fou condecorat en distintes ocasions. Hem pogut comprovar que en el seu carnet d'ex-combatent figuren anotades aquestes distincions: *M. Campaña* (cal

suposar que deu ser una "Medalla de Campaña"), *Cruz Roja del M.M.* (del "Mérito Militar", tal volta?), *Cruz de Guerra* i *Cruz de Hierro de 2ª*. A banda de totes aquestes condecoracions, la contesa li deixà també un parell de records menys falaguers, puix que fou ferit dues vegades, una a la panxa i l'altra a la cama. Sortosament, però, va poder tornar a casa sa i estalvi.

El "Canari" era tot un personatge; simpàtic i extravertit, i dotat d'una força extraordinària. Ben aviat esdevingué un dels puntals més fermes dels portadors dels gegants vilafranquins, en una època que no

El dia 23 de novembre de l'any passat va morir a Vilafranca un dels nostres castellers de soca-rel, el carismàtic Aleix Fleitas i Moreno, més conegut com l' "Alejo" o el "Canari". Aquest darrer nom li havia estat donat precisament en raó d'ésser oriünd de la localitat de El Roque -municipi de Moya- de l'illa de Gran Canària, on havia nascut el 17 d'agost del 1920. Comptava, doncs, 72 anys i escaig al moment del seu traspàs.

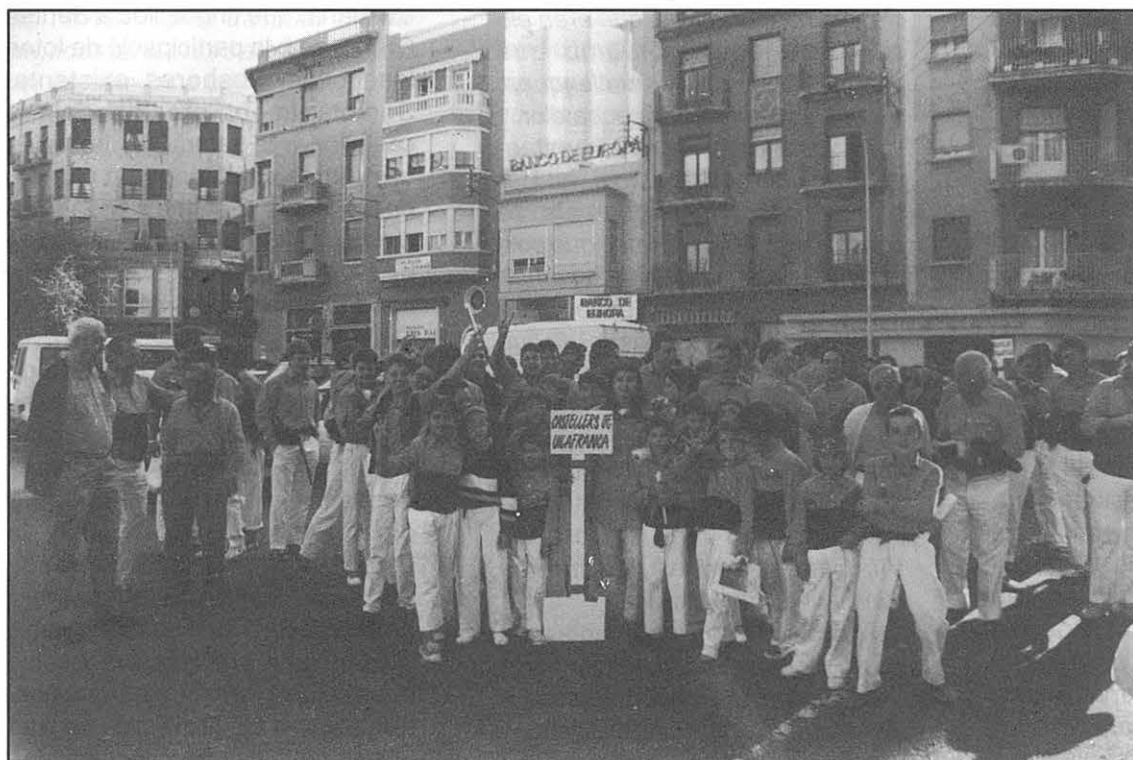
era fàcil trobar-ne. Al setmanari "Panadés" (núm. 719, 27 d'agost de 1955) hi hem llegit un article que fa referència a diversos personatges protagonistes de la Festa Major d'aquell any i que, de passada, ens dóna una pinzellada sobre l'activitat de l' "Alejo". Es titula "*Figuras para nuestra historia*" i va signat amb les inicials E.P. (evidentment Eustaqui Parrilla, qui havia estat company de triflgués a la "División Azul"). Pel que fa als geganters s'hi diu: "... *Al desaparecer (sin que haya fallecido todavía) el popular Ciuró, más conocido por el 'Sigró', Suberbiola se hizo cargo de estos, llamémosles*

forzudos que... 'porten els gegants'. De esta 'colla' forma parte el célebre Canario, o sea el llamado Alejo Fleitos (sic) que trabaja en la Fábrica de blanco de España de casa Cusiné". Afegirem que posteriorment el "Canari", lluny de fer honor al color groc, típic dels seus paisans, no es va poder desempallegar del color blanc, atès que va treballar a la farinera de ca l'Almirall per espai de més d'un quart de segle, i també que no fou només en el reportatge transcrit que el follet de la impremta li jugà una mala passada a l'hora de copiar la seva filiació (Fleitos per Fleitas, com hem vist), donat que a les esqueles que es van repartir inicialment a Vilafranca comunicant la seva mort, hi figurava el nom de pila equivocat (Olejo en comptes d'Alejo).

personalment de manera directa, amb rerafons casteller l'una i a nivell familiar, l'altra. Vet aquí la primera: Un diumenge del mes de juliol del 1970 la nostra colla va actuar per primera vegada a la Catalunya del Nord, a Perpinyà, primer, i al poble veí de Toluges, hores més tard. En aquesta localitat, a l'hora del dinar, foren proclamats els guanyadors d'uns Jocs Florals a l'exili, convocats pel Consell Nacional Català que presidia el senyor Josep Maria Batista i Roca, assistent al dinar en companyia d'altres personalitats senyeres. Hi hagué parlaments abrindats, el sentiment catalanista traspuava arreu de l'improvisat menjador, l'ambient era magnífic...; en uns moments de negra fosca política al nostre país, allò semblava un oasi reconfortant; tot el poble era

engaltar pel broc gros: "*¡Pues me debes un puro!*". Li vaig respondre que ja hi podia comptar, tot precisant, a més, que havia inscrit el nounat amb el seu mateix nom: Aleix. Aleshores la rèplica esdevingué encara més immediata i afegí: "*¡Entonces me debes dos!*". Així era l'"Alejo", tot un personatge, com ja s'ha dit.

De fet, encara es pot afegir -*post mortem*- una darrera anècdota a les moltes que va protagonitzar en vida. Em consta que, per tal de dur a terme el seu viatge final degudament acompanyat, li va encarregar a la seva filla Maria Jesús que posés una ampolla de vi i un joc de cartes a dins la caixa mortuòria. Penso que amb aquests additaments no ens hauria d'estranyar gens ni mica que, amb la bona mà que havia

L'"Alejo" Fleitas va seguir la colla des dels primers passos d'aquesta fins pràcticament als darrers moments de la seva vida i, per tant, no es va perdre el Concurs de Tarragona de l'octubre passat.

Des dels primers temps de la colla Castellers de Vilafranca trobem el "Canari" entre els seus efectius. La seva dilatada trajectòria en el si de la nostra agrupació i la generosa aportació que hi esmerçà al llarg de molts i molts anys, el feren mereixedor, l'any 1981, d'una de les distincions de *casteller de soca-rel* que s'atorguen anualment. Es pot ben dir que l'"Alejo" ha estat casteller en actiu gairebé fins als darrers moments de la seva vida.

D'anècdotes al voltant de la seva persona, se'n podrien explicar un feix. A tall d'exemple en citaré només dues, les quals vaig poder viure

guarnit amb senyeres... Doncs bé, a l'"Alejo" no se li va ocórrer cap altra manera d'aplaudir el discurs del president català que endegar un sorollós i cordial "*¡Mu bien!*", que va deixar estupefacte, primer, i agraït, després, aquell entusiasta líder, artífex de la celebració de les festes de *Pau i Treva*, a les quals havien estat cridats els castellers.

La segona anècdota succeí set anys més tard, quan va néixer el meu segon fill. En tornar del Registre em vaig topar amb el "Canari" al bell mig de la plaça de Sant Joan, i en fer-lo sabedor del feliç esdeveniment familiar, em va

acreditat sempre en els castells de vuit (era un *primeres mans* magnífic), a hores d'ara ja hagués escurat Sant Pere jugant al set i mig, i també que ho hagi volgut celebrar brindant amb Sant Miquel, nostre patró. Reposa en pau, amic, i que el bon humor i la cordialitat que vas mostrar en vida acompanyin sempre el teu record. Els qui t'hem conegut no t'oblidarem mai...

Recordant l'Emili Miró

El trapàs del veterà casteller Emili Miró, esdevingut el dia 23 de febrer proppassat, va colpir profundament tot el món casteller. Per bé que des de feia unes setmanes s'endevinava la proximitat d'un fatal desenllaç, homs s'aferrava encara a l'esperança que la seva esma proverbial i la fibra castellera que duia ben a dins, el permetessin de superar el tràngol d'una salut afeblida que feia previsible, insistim, a més curt o més llarg termini, la pèrdua del vell patriarca i amic.

El "Míliu" havia nascut a la vila del Vendrell, el 5 de setembre del 1900. Per mor d'aquest any de naixença, quan li demanaves l'edat que tenia, sempre deia que "anava amb el segle", encara que a drete llei no era ben bé així, ja que s'havia avançat uns pocs mesos al començament de la centúria. La nissaga familiar ja era d'autèntica rancior castellera; no és estrany, doncs, que l'Emili hagués estat casteller d'algunes de les diverses colles que es van formar al Vendrell abans de la guerra del 36, concretament dels Nens del Vendrell, els Mirons i els Xiquets del Vendrell, amb les quals arribà a parar castells de set a segons.

De jovenet, el 1921, es traslladà a Barcelona, on visqué fins al 1935, quan fixà la seva residència a Terrassa. Tot i l'allunyament de l'àrea castellera pròpia d'aquella època, no es desvinculà en cap moment del fet casteller. Aquesta relació, continuada a la postguerra, va disposar convenientment el seu ànim devers la redacció de la seva "Història dels castellers: els Nens del Vendrell" (1926-57), publicada

el 1961. Aquest i d'altres escrits propiciaren que fos batejat popularment com el *patriarca de les lletres castelleres*.

A l'obra citada, potser a causa d'haver rebut informacions partidistes i també d'un cert desconeixement de la problemàtica que s'havia generat a l'entorn de les relacions castelleres el Vendrell/Vilafranca, la nostra colla no hi surt gens ben parada, tot i que ens costa de creure que els seus comentaris haguessin estat exposats amb intencions malvolents. Tanmateix, cal convenir que un xic virulents sí que ho eren. Vegem-ho:

"La 'Colla' de Vilafranca no fa honor a la història d'aquesta població ni a aquella gloriosa plèiade d'avant passats seus, que eren els suports més fermes amb què comptaven les 'Colles' vallenques, durant la plenitud de l'època d'or.

Aquesta 'Colla' ha quedat estancada en els castells de set, tot i fer qui-sap-los anys que els té consolidats. Amb el temps que porta fent-los, hauria d'anhelar i ambicionar castells de més envergadura. El fet de no provar-los vol dir que la 'Colla' no prospera, cosa que, al nostre entendre, no és de bon averany. Hom diu: 'El que no va endavant va endarrera'. Referint-ho a castells, és una veritat incontrovertible. Per tant la 'Colla' de Vilafranca perilla per manca d'iniciativa i de puixança".

A tot això es port argumentar que no és cert que no s'ambicionessin castells de més envergadura. La nostra colla havia provat en diverses ocasions la torre de set (arribant a col·locar l'aixecador en més d'una) i allò que també resulta una veritat incontrovertible és el fet que els Castellers de Vilafranca no van poder anar més amunt en aquell temps perquè ho impedié precisament els convilatans baixpenedesencs del "Míliu". I tan a maldades van anar les coses que fins i tot, com és sabut, la colla de casa es veié abocada a la desaparició durant tot l'any 1956.

Bé, diuen que el pas del temps cura totes les ferides i, efectivament, aquesta nafra es va anar cicatritzant amb els anys... i amb la bona disposició de l'Emili envers les colles que rivalitzaven amb la seva. Quan

li arribà la plena maduresa -ens resistim a emprar, parlant d'ell, el mot vellesa-, l'experiència acumulada i el seu tarannà jovial i obert el van constituir en un autèntic paladí i preconitzador de la germanor castellera, alhora que esdevingué un gran amic de totes les colles. A la nostra, havia estat convidat repetidament a la celebració de les diades anyals de final de temporada i, fins i tot, l'any 1977 va pronunciar un *predicot* des del balcó de l'Ajuntament vilafranquí que donava pas a l'exhibició amb motiu de la festa de la colla.

Aquell mateix any 77, Miró havia ostentat la presidència de la comissió executiva de la trobada d'aportació castellera al Congrés de Cultura Catalana, que tingué lloc a Santes Creus, amb la participació de totes les colles aleshores existents. Semblantment presidí, com a casteller més veterà, les trobades castelleres celebrades en el marc de les festes decennals de la *Candela*, a Valls (1981 i 1991), així com la de Salou (1989), en commemoració del Mil·lenari de Catalunya.

El 1979, s'afegí a la iniciativa de donar vida a la colla dels Minyons de Terrassa, sorgida en el si del Centre Excursionista local. Un any després, encapçalà un grup dissident que determinà la constitució dels Castellers de Terrassa, colla de la qual era president. En ocasió de la celebració del seu 87è aniversari, aquestes dues colles li van retre homenatge, al qual es va afegir pràcticament tot el món casteller. El mateix any fou nomenat pel consistori de la ciutat on residia *Terrassenc de l'any*.

Tot aquest *currículum* de vital activitat i de públic reconeixement, culminà el 1991 amb la concessió de la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya i de la Medalla d'Ordre dels Nens del Vendrell, la qual anà acompanyada de l'homenatge fervent dels seus conterrànies vendrellencs.

Per cloure aquesta semblança biogràfica i a tall d'homenatge pòstum a la memòria de qui en vida ho donà tot pels castells, reproduïm seguidament l'article que fou publicat a les pàgines de "El 3 de Vuit" (núm. 559, 26 feb. 1993).

Emili Miró

A reveure, "Míliu"

Vilafranca, tarda de Cendra del 1993

Acabo d'arribar de Terrassa. No fa gaire estona que hem donat el darrer adéu a l'Emili Miró, casteller i amic. Algú va batejar-lo ja fa anys com el "patriarca de les lletres castelleres". Amb quin tremp està escrita la seva "Història dels castellers: els Nens del Vendrell", publicada el 1961!

El 'Míliu' sabia dir de la mateixa manera que sabia sentir. A banda de l'amistat i les dèries compartides ens unia, a més, el fet de dur unes mateixes inicials (ell es deia Fons de segons cognom).

Corsecat com era físicament, és fàcil d'imaginar com la passió i l'estima que sentia envers els castells no li podien cabre a la pell, també perquè aquests sentiments els havíem sentit traspuar manta vegades amb el seu alè entusiasta, per irradiar-los a tots aquells qui el voltaven...

Si n'havia vist de castells! Si n'havia viscut de festes majors, sempre amb els castells, torres i pilars com a plat fort... Aquesta era

la seva autèntica Festa Major! A la nostra, la de Vilafranca, gairebé es pot dir que no havia fallat mai al llarg dels seus 92 anys i escaig de vital existència. Li tenia el cor robat! Els vilafranquins li hem d'agrair a més, a l'Emili, que hagi estat un dels grans divulgadors de l'eslògan: "Vilafranca, la plaça més castellera", perquè, com li agradava de dir, el batec i el caliu casteller que hi havia viscut en la seva llarga vida no els havia trobat en cap altre indret. De ben petit, el seu pare ja el duia a veure castells a les places de més anomenada i, de molt gran -però jove d'esperit- s'ha mort com a president d'una colla de la qual havia estat fundador. Quantes vivències al llarg de tants i tants anys! Des de la decadència castellera fins a la revifalla, primer, i des del tímid ressorgiment de la immediata postguerra a l'esclat dels castells de nou recents, tot passant pel triomf d'aquell inoblidable pilar de set que, com a vendrellenc, li va plaure d'allò més...

El "Míliu" ha tingut el comiat que ell hauria volgut. Tot un món casteller solidari s'ha fet present a Terrassa, al costat de la presència institucional que l'havia guardonat, aviat farà tres anys, amb la Creu de Sant Jordi, i de la representació dels consistoris de les viles on havia estat vinculat. I no li ha mancat tampoc la companyia de l'esvelt pilar de cinc per sota que li han dedicat els seus Castellers de Terrassa, ni dels dos de quatre de les colles del Vendrell i de Barcelona, ni les paraules tenyides d'emoció que ha pronunciat un jove casteller en la cerimònia fúnebre, ni l'espiguet de la gralla ni el roncar del timbal... Han estat uns moments que el silenci s'hauria pogut tallar i se't posava la pell de gallina.

Dimecres de Cendra! el nostre estimat "avi" casteller ha tornat a la pols... és llei de vida! Però, tanmateix, el seu record romandrà, certament, inesborrable...

Eloi Miralles i Figueres

VILAMOTOR, S. A.

CONCESSIONARI

RENAULT

Vehículos Industriales

Sarriera, 60 - 64 - Apartat 188

Tels. 890 45 00 - 890 43 54

08720 VILAFRANCA DEL PENEDES / Barna.

Un cap de setmana a la neu

Quan, cap a final de gener, es va decidir, d'anar a la neu, tots els albergs de la Generalitat eren plens, i només vam trobar lloc al de Pere Figuera, al poble de Planoles, per als dies 27 i 28 de març. Com que ja érem a les acaballes de l'hivern, però, teníem molta por de no trobar-hi gaire neu. La sortida de cal Figarot es va fer a les deu del matí, amb un autocar i un cotxe de suport.

La primera anècdota ens la va donar el Fèlix Balañà. Va resultar que, quan l'autocar ja era davant del Casal, algú es va adonar que el Fèlix no hi havia pujat. Sort del cotxe que el va recollir de cal Figarot quan l'extraviat ja telefonava a Planoles.

Vam dinar a prop de Ribes de Fresser, en un descampat tocant el riu Ter. Després es va poder fer un partit de futbol i, seguidament, vam enfilar la collada de Toses. A mitja pujada, i a l'esquerra de la carrete-

ra, es troba el bonic i ben arranjat poble de Planoles. Cap al final del poble, i al costat del riu Rigard, que drena la vall de Toses, hi ha l'alberg, un edifici molt bonic que té espais amplis i ben arreglats.

Un cop distribuïdes les dues habitacions i fets els llits, la gent es va escampar: uns a jugar; uns altres, al riu, i uns altres a visitar el poble. Després vam anar tots a sopar i, a les onze, cap a dormir, encara que això no es va aconseguir fins ben entrada la matinada.

L'endemà, una vegada esmorzats i amb el pic-nic preparat, vam pujar cap a la Molina, on, per sort i gràcies als canons de neu artificial que s'han instal·lat en algunes pistes, encara n'hi havia un gruix suficient. Després de llogar el material i de comprar els forfaits per als esquiadors que tenien més experiència, vam anar cap a les pistes.

Encara que hi havia mainada experta, molts eren novells en aquest esport i, amb l'ajuda dels grans que van fer de monitors, van acabar el dia fent alguna baixadeta. Cap a les tres de la tarda, ja

esgotades les forces i després de dinar, ens vam fer la foto de rigor, a més a més d'un pilar de quatre amb la neu de fons, enmig de l'estupefacció de la gent que ens mirava estranyada. Vam pujar a l'autocar i vam arribar a cal Figarot pels volts de les vuit del vespre, tots sencers, tal com havíem marxat el dia abans.

Vam formar l'expedició el Jordi Masó, l'Antonio, l'Àngel Grau, el Jordi Gutiérrez, l'Anna Clavé, el Jordi i el Josep Torreño, l'Abigaïl Garayo, el Fernando Aguilar, el Francesc Moreno, el David Arroyo, l'Anna Reus, el Xavi Raventós, el Cisco González, el Xavi Salido, el Miki i el Sergi Màxim, el Raül Tudela, el Faust, el Miquel i la Mònica Monera, el Fèlix Casanovas, el Demetrio Cobo, l'Àlex Lacambra i el Jaume Martí. De grans, hi van anar el Lluís Raventós, el Jaume del Ràpit, el Toni Bach, el Jordi Colomera, el Fèlix Balañà i l'Àngel Grau, pare. Hi faltava més gent menuda, però si no va venir és perquè estava malalta.

AG

Tot i que la finalitat de la sortida era anar a esquiar, els expedicionaris no van poder evitar que els sortís la vena castellera i van plantar un pilar de quatre a quatre pams de la neu.

Ben equipats i amb ganes de menjar-se la pista -i potser alguna cosa més- petits i grans es disposen a aprofitar al màxim la jornada, el forfait, les energies i, si poden, la neu que encara van trobar.

Tota l'expedició, rendida després de fer una bona colla d'hores d'exercici, esquiant alguns i intentant-ho els altres, mostra la seva satisfacció perquè s'ho havia passat molt bé, just uns breus moments abans de pujar a l'autocar que els havia de tornar cap a Vilafranca després d'unes hores de viatge.

**Fabricació artesana
d'abarquas amb pell
de serratge i
sola de pneumàtic**

**També fem
envelats per a balls
populars
(bastoners, geganters, diables...)**

**FÈLIX i JOSEFINA BALANÀ MONTANER S.C.P.
VILAFRANCA DEL PENEDÈS**

Un quatre de vuit a Székesfehérvár

Els Castellers de Vilafranca hem arribat fins a Hongria

Tothom sap que ara com ara el punt més llunyà de la geografia europea on hem actuat els castellers de la camisa verda és la ciutat de Berlín (i, precisant-ho encara més, al seu ex-sector oriental). També és sabut que, de moment, els únics països/estats aliens a la Comunitat Econòmica Europea on hem plantat els nostres castells són la Confederació Helvètica, és a dir, Suïssa (1978, Ginebra), i el Principat d'Andorra (1971, Encamp - 1976, Andorra la Vella i Sant Julià de Lòria - i 1985, Les Escaldes i un altre cop a la capital). Igualment sabem que, si no hi ha res que ho impedeixi, anirem ben aviat a un altre país llunyà, Eslovènia, i potser també a Àustria, uns altres dos països, aquests, que tampoc no formen part de la CEE.

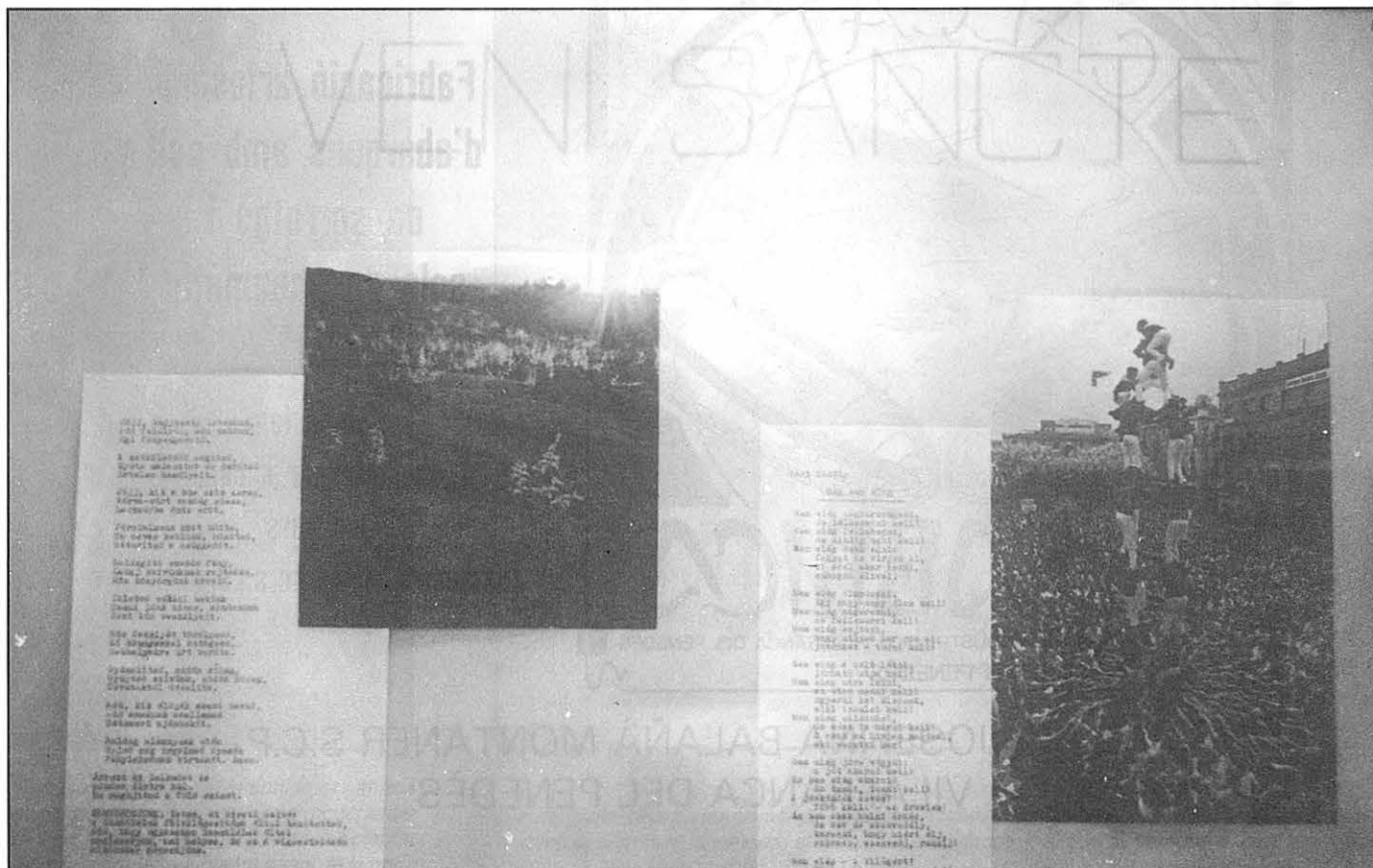
Allò que gairebé no sap ningú, però, és que la imatge d'un quatre de vuit vilafranquí, a més de donar la volta al món, resta exposada permanentment a l'interior d'una església hongaresa, un xic més lluny encara, però ben a prop alhora, per tant, de les dues nacions que hem

esmentat darre-
rament (per cert
que, encara que no
vingui a tomb, però
ni que sigui com a
simple anècdota,
ens sembla esca-
ient de recordar en
aquest punt que fins
a la Primera Guerra
Mundial, tant Àus-
tria, com Hongria,
com Eslovènia,
juntament amb
d'altres països,
formaven part d'una
mateixa unitat polí-
tica: l'Imperi Austro
Hongarès, des-
membrat a l'acaba-
ment del conflicte).

Reprenem el fil
per constatar que,
en efecte, l'estiu de
l'any passat, una
expedició de
"turistes" de casa
nostra va descobrir
-tota una troballa,
evidentment - a l'int-

Encara que sembli estrany, a Hongria han d'anar a l'església per veure una foto de castells. Sobre aquestes línies es pot veure el temple on uns vilafranquins van fer aquesta sorprenent i extraordinària troballa.

erior del temple parroquial de la ciutat de Székesfehérvár - que es troba a la ruta des de Budapest al llac de Balaton- una fotografia que reporta el moment de l'entrada de l'aixecador d'un *carro gros vilafranquí* plantat a *la plaça més castellera*. Com es pot apreciar, la imatge va ser captada des del balcó de la Casa de la Vila.

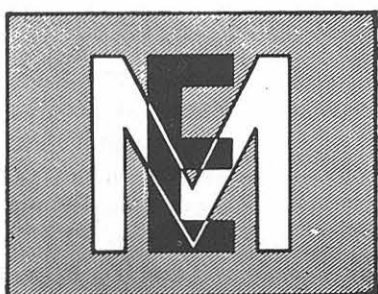
En un primer moment aventuràrem la possibilitat que l'ignot repòrter hagués estat algun fotògraf de casa nostra amb amistosos hongaresos o bé alguna de les personalitats que habitualment convida el consistori vilafranquí per la Festa Major; però, res d'això. La perspicàcia del Jordi Mir (fill) - tot fent valer la seva condició d'arxiver de la colla- ens desvetllà el misteri, puix que la fotografia que ens ocupa fou publicada, el gener del 1984, a la prestigiosa revista nord-americana "National Geographic". Aquesta publicació compta amb un tiratge de deu milions d'exemplars; no ens ha de sorprendre, per tant, que un d'aquests hagi recalat a la ciutat hongaresa que visitaren els vilafranquins. Les fotografies de Jaume Massanell ens mostren l'interior de l'església de Székesfehérvár, la vitrina on és si-

tuada la imatge en qüestió i una visió més aproximada d'aquesta, on es pot apreciar que el nostre quatre de vuit va acompanyat d'un escrit que sembla una pregària en forma de poema i que hem de creure redactada en hongarès.

Encara un parell de coses a afegir: l'autor del reportatge fotogràfic és femení: es diu Stephanie Maze; i el quatre de vuit correspon al de la diada de Sant Fèlix del 1982, el

qual, dissortadament, no es va poder acabar de coronar. Caldria ara esperar que, en un pròxim viatge, poguéssim arribar-nos fins a Hongria per tal que els magiars tinguessin l'oportunitat de poder admirar en directe un castell vilafranquí de carn i ossos... Qui s'hi apunta?

Zíngar

Electricitat de l'automòbil

Electromecànica MOLAS, S. C.

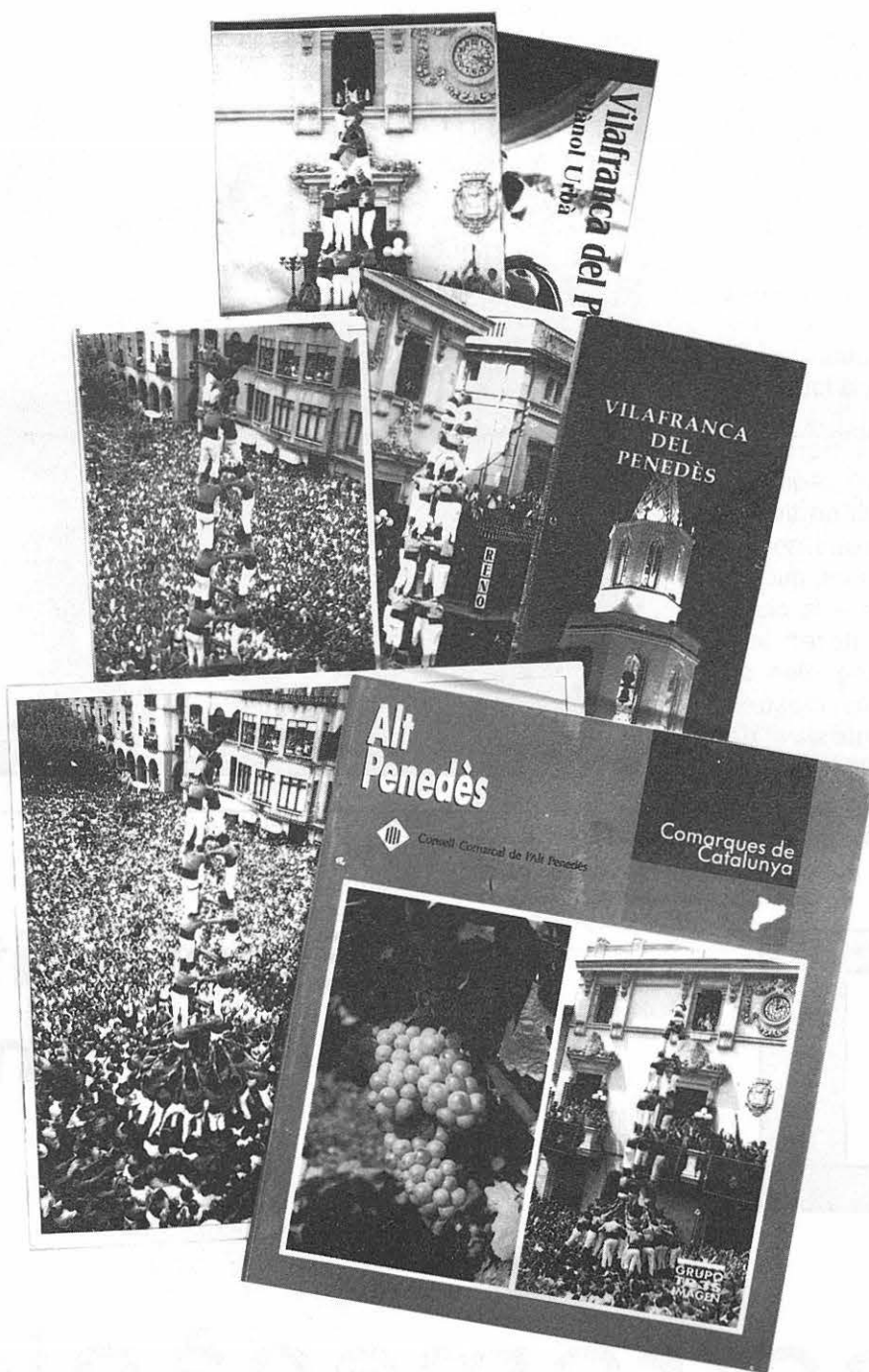
Pere III "El Gran", 22 ☎ 890 32 37

08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Qüestió d'imatge

La imatge és un valor que cada vegada es té més en compte en la nostra societat. A banda de la cura que cadascú té per conservar una aparença més o menys correcta -que aquest és un aspecte que presenta una casuística molt àmplia en una colla castellera, tot i que ara la passaré per alt-, les institucions i els organismes de tota mena, públics o privats, mostren una evident preocupació per oferir una bona presència als seus conciutadans. D'aquí que cada any es gastin molts milions en publicitat i que es doni una importància creixent a tot allò que es refereix al disseny i a la imatge. Però aquest no és pas el moment ni el lloc per fer cap estudi de semiòtica, ni de sociologia, i encara menys de màrqueting. Sí que volem, en canvi, fer-vos adonar d'una circumstància que potser us ha passat desapercebuda.

En aquest interès per exhibir arreu una bona imatge de les coses que ens són pròpies, les administracions públiques -en el nostre cas l'Ajuntament de Vilafranca i el Consell Comarcal de l'Alt Penedès- editen fulletons i opuscles informatius en què es canten les excel·lències de la nostra terra i dels nostres costums. Si feu una repassada als que han tret al

Els Castellers de Vilafranca formem part de la imatge que s'exporta de la vila.

carrer en els últims anys, observareu que gairebé sempre hi apareixem nosaltres, els Castellers de Vilafranca. Tant se val que sigui un plànol, com un mapa, com una guia turística; ens podem trobar en forma de

full desplegable o de llibret; potser a la portada o potser a l'interior; no hi fa res que sigui un tres o un quatre de nou; podem sortir entre el drac i una foto del Museu o al costat d'una recepta d'ànec mut del Penedès amb prunes i pinyons; el cas és que, sigui com sigui, indefectiblement hi apareix alguna fotografia nostra.

Aquesta presència en la propaganda "institucional", afegida a la bona quantitat de reproduccions dels nostres castells que podem trobar al llocs més inversemblants (com a decoració de l'oficina d'alguna caixa, als tovallons de paper d'algun restaurant, a les bosses de patates de la xurreria...), ens fa entrar aquell orgull sa de qui sap que la seva activitat té un ressò en la societat en què viu.

Tanmateix, ens és difícil imaginar què és el que sentirem si, continuant aquesta presència constant de la colla a tots els racons de la vila, algun dia, quan anem a fer aquelles feines que ningú més pot fer per nosaltres, desco-

brim que algun espavilat ha incorporat la nostra imatge en aquell tros de paper que ens és tan útil per evitar d'embrutar-nos els dits.

SV

Les actuacions de la colla a les Festes de Sant Raimon

	tres de set	quatre de set amb agulla	cinc de set	torre de set	quatre de vuit
23-1-84		descarregat	descarregat	descarregada	
19-1-86	descarregat	descarregat	descarregat		
15-1-89	descarregat		descarregat	intent desmuntat descarregada	
14-1-90	descarregat	carregat	descarregat	descarregada	
13-1-91			descarregat	descarregada	descarregat
1992	pluja	pluja	pluja	pluja	pluja
17-1-93			descarregat	descarregada	descarregat
totals	tres descarregats	dos descarregats un carregat	sis descarregats	cinc descarregades un intent	dos descarregats

El quatre de vuit de l'any 1991 és, de moment, el castell de vuit més matiner del segle XX.

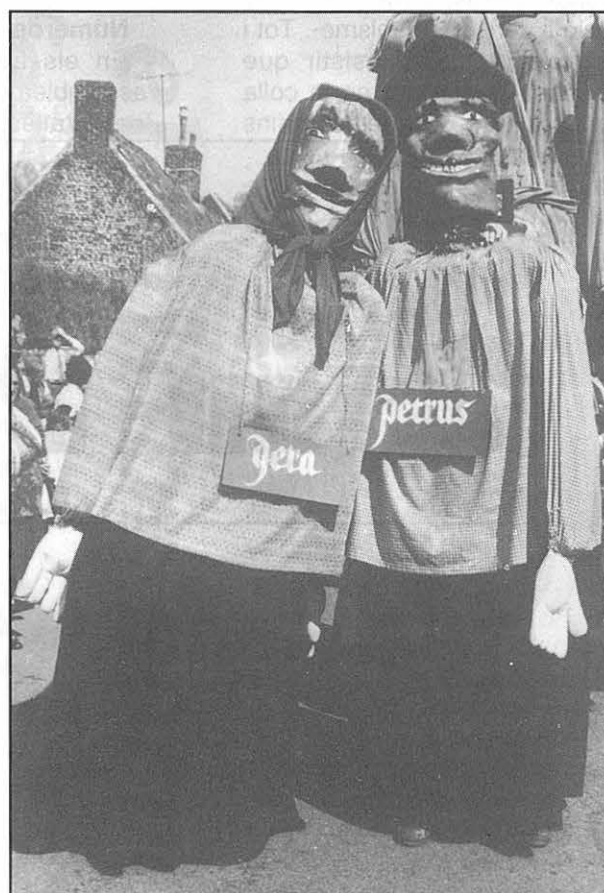
El quatre de vuit de l'any 1993 va significar l'estrena de la vint-i-cinquena temporada de castells de vuit de la colla.

Jordi Mir

El 'new look' del Petrus

Com es pot apreciar a les fotografies que publiquem, l'aspecte extern del fotògraf 'number one' de 'El Figarot' ha variat sensiblement d'ençà unes setmanes. Les imatges van ser captades en el decurs d'una trobada de barbers celebrada al nord de

la França. La de l'esquerra ens mostra el Petrus amb la gorra ben calada a l'estil d'un 'xulo' madrileny; a la dreta es pot comprovar l'admiració i l'interès que, entre l'elenc femení, va desvetllar aquest 'new look' petrusià.

El Patronat dels Castellers de Vilafranca té un nou president des de l'assemblea passada

Josep Mestres substitueix Josep Just com a president del Patronat

El canvi en la presidència del Patronat dels Castellers de Vilafranca va ser l'aspecte més destacat de l'assemblea anual ordinària de la colla i del Patronat mateix, que va tenir lloc el dia 26 de març propassat a cal Figarot. Tot i aquest canvi, tant el president sortint, Josep Just, com l'entrant, Josep Mestres, van destacar que no hi haurà cap mena de variació en l'actuació de la junta del Patronat.

Continuïtat

Abans de deixar formalment el càrrec, Josep Just es va dirigir als assistents a l'assemblea per indicar-los que ja havia anunciat aquesta decisió l'any passat i que, un cop transcorregut aquest període, deixava de ser president de la junta del Patronat perquè creia que ja havia complert un ampli cicle i que era molt lògic que ara hi hagués una renovació. En total, Josep Just ha estat vint anys al davant del Patronat -precisament des de la creació d'aquest organisme-. Tot i amb això, Just va insistir que continuaria participant en la colla amb les mateixes ganes com fins

ara. Uns llargs aplaudiments de tots els assistents van cloure aquest parlament i van servir de testimoni de reconeixement per la feina que Josep Just ha dut a terme durant aquestes dues dècades.

Tot seguit, Just va deixar el seu lloc a la presidència de la reunió al seu successor, Josep Mestres, el qual també es va dirigir a l'assemblea per reiterar aquest agraïment a la feina feta pel seu antecessor, i va indicar que, encara que es produïa un canvi en les persones, no es variaria la manera de fer de la junta ja que, d'una banda, ell mateix n'ha format part durant molt anys i, de l'altra, les decisions d'aquesta sempre es prenen comptant amb la manera de pensar de tots els components. El lloc que deixa Josep Just a la junta del Patronat l'ocuparà un altre membre de la colla, Biel Senabre, que hi té el càrrec de vocal. Tots aquests canvis van ser aprovats per l'assemblea.

Númers i castells

En els apartats habituals de l'assemblea el secretari de la colla, Joan Vallès, va llegir l'acta de

l'assemblea anterior -que es va aprovar-; el tresorer del Patronat, Josep Miret, i el de la colla, Joan Roig, van exposar la memòria d'ingressos i de despeses de l'exercici de 1992 i van avançar els pressupostos per a aquest any de la colla i del Patronat; el sots-cap de colla, Jaume del Ràpit, va fer un balanç dels castells de la temporada passada, i el cap de colla va marcar les línies que pensa que s'haurien de seguir en aquesta.

A més, es van donar tot un seguit d'informacions relatives als pròxims viatges que ha de fer la colla i, en el torn obert de paraules, Joan Bosch va dir que s'hauria d'enviar la circular informativa que reben tots els castellers abans de les sortides als membres del Patronat, Joan Pérez va indicar que s'hauria d'organitzar un acte d'homenatge a tota la gent que no pertany a la colla però que s'hi acosta a donar un cop de mà quan cal, i, finalment, Ramon Soler va proposar que el bar de cal Figarot no servís res mentre es fan els assajos.

BS

Joan Pancorbo

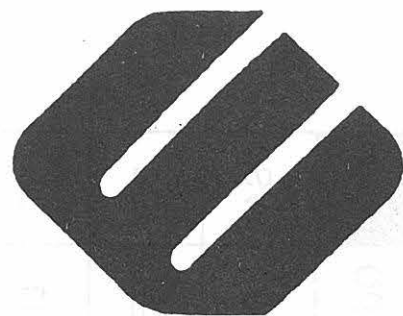
Instal·lacions i reparacions

CALEFACCIÓ

AIRE CONDICIONAT

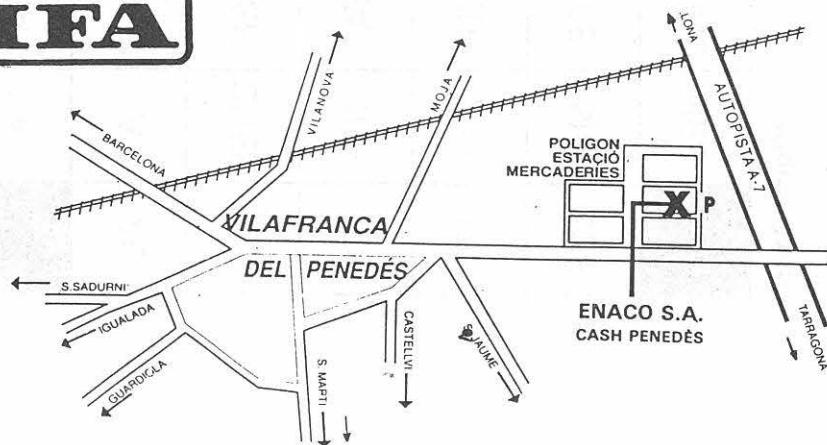
I FONTANERIA

La Font, 26 - Tel. 899 10 03 - 08731 SANT MARTÍ SARROCA

ENACO
DISTRIBUCIÓ

Cash Penedès, el millor servei per al professional de l'alimentació i hosteleria

HORARI:

De dilluns a divendres de 6,30h. a 19h.

NO TANQUEM AL MIGDIA

Dissabtes de 6,30h a 13h.

Pas de rei

Seguiu el pas del rei d'escacs, i hi trobareu la definició del sentiment casteller que va fer Pau Casals.

	ELS	TELLS	NOS	TRA	CO	CA	A	
TEN	ES	CAS	LA	PULS	CAP	MAR	A	AL
SEN	COM	DE	IM	EL	A	CEN	QUES	ÇAR
RE	LI	UN	MES		CEL	TA	DRE	TES
BE	RE	GI	HO	ELS	VIC	HU	TOR	ES
SA	O	GAI	ÇA	TA	PRO	RES	MA	QUE
	QUE	IN	CI	FOR	DE	FUND	NES	

Solució:

Miquel Cartró

Pau Casals

"Els castells es senten com un impuls atàvic, profund, de força gairebé religiosa, que incita els homes de la nostra comarca a alçar aquestes torres humanes que es drecen cap el cel".

L'octubre passat morí el Joan Santó

El 13 d'octubre de l'any passat morí després d'una llarga malaltia el company i amic Joan Santó Rosell.

Integrat a la colla dels Castellers de Vilafranca des de feia més de vint anys, va ser una de les croses en què l'equip tècnic podia comptar sempre, fins que el seu estat de salut li ho va permetre.

Malgrat la seva malaltia, que en les últimes temporades no li permetia suportar l'esforç que ha de fer una crossa, mai no va deixar la colla, i l'acompanyava en totes les sortides. També va dedicar el seu temps lliure en l'organització de diverses edicions del torneig de dòmino que es duu a terme cada any a la nostra seu social.

Rebi la seva família el nostre condol.

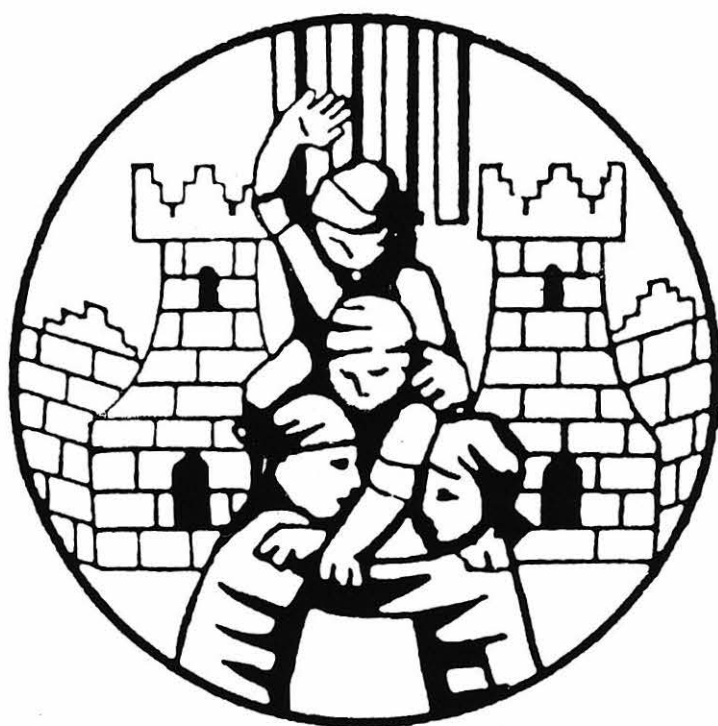
VII Torneig de Dòmino dels Castellers de Vilafranca

Aquest final d'abril passat ha finalitzat el ja tradicional torneig de dòmino que es duu a terme cada hivern a la nostra seu social.

Els guanyadors de l'edició d'enguany han estat la parella formada per J. Iniesta i F. Nuño.

La resta de participants es relacionen en la següent llista de classificació:

J. Alemany - F. Màxim
 J. Socias - J. Sàbat
 J. Matas - J. Just
 Milà - Fontanals
 J. Navarro - S. Mallofré
 López - J. Esteban
 J. Vallès - J. Martí
 P. Martínez- García
 Font - J. Bosch
 J. Boquera - Batet
 Román - Tudela
 S. Taulats - J. Rovira
 G. Cascales - J. Estrany
 R. Iniesta - C. Milà
 J. Estrany - J. Gómez

FORÇA, EQUILIBRI, VALOR I SENY.

Valors que comparteix
Caixa Penedès.

Caixa Penedès